

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

THE PERFORMANCE ABIDE BY THE CODE OF ETHICS OF
THE TEACHERS IN THE PUBLIC SCHOOLS, THE OFFICE OF
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

อุษา พรหมรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

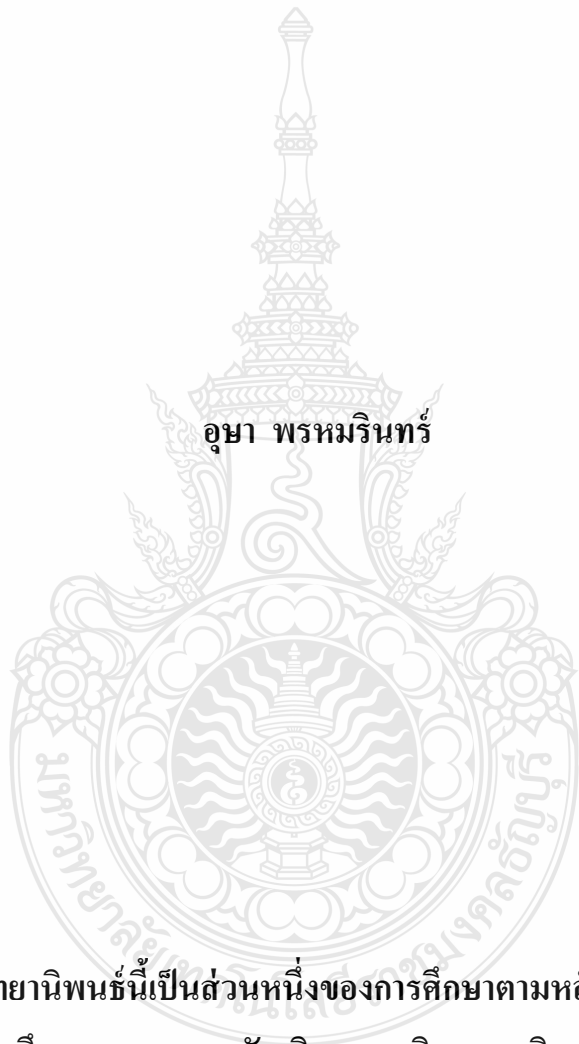
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

อุษา พรหมรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

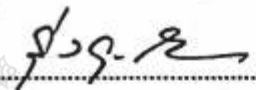
ปีการศึกษา 2561

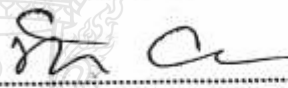
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

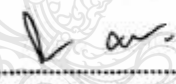
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
The Performance abide by the Code of Ethics of the Teachers in the Public
Schools, the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational
Service Area 2

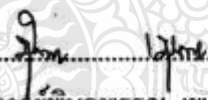
ชื่อ - นามสกุล นางสาวอุษา พรหมรินทร์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.
ปีการศึกษา 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รั้งองรัตน์, ปร.ค.)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา, ปร.ค.)

 กรรมการ
(อาจารย์ชัชอนันต์ มั่นคง, ศษ.ค.)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

 คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล, ค.อ.ม.)

วันที่ 3 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวอุษา พรหมรินทร์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และ 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลจากการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพครู สถานศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

Thesis Title	The Performance abide by the Code of Ethics of the Teachers in the Public Schools, the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2
Name – Surname	Miss Usa Prommarin
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Pimolpun Phetsombat, Ph.D.
Academic Year	2018

ABSTRACT

This research aimed to 1) to study the performance abide by the code of ethics of the teachers in the public schools of the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2, and 2) to compare the performance conforming to the code of ethics of teaching profession in the public schools of the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 classified by gender, educational background, and work experience.

The samples were consisted of 313 teachers from the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2. The instrument was the questionnaire. The statistics for data analysis were percentage, mean, frequency, standard deviation, t-test statistics, and the One-Way Analysis of Variance (One-way ANOVA).

The major findings revealed that 1) the performance of the code of ethics of teaching profession in the public schools belonged to the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 was generally at the high level. It was found that the average of commitment to oneself was at the highest level of individuals. The higher level was equal in value, namely, the commitment to the service recipients, the commitment to the colleague of teaching profession, the commitment to the society, and the commitment to the profession of the occupation. 2) The result of the comparative study of the performance conforming to the code of ethics of teaching profession in the public schools belonged to the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2 classified by gender, educational background, and work experience were distinctive statistically significantly at the .05 level.

Keywords : Code of Ethics of teaching profession, public schools, the Office of Phra Nakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area 2

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ดร.ชัชอนันต์ มั่นคง ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาเสียสละเวลามาร่วมเป็นคณะกรรมการสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสวียน เจนเขว้า ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ ดร.วิษณุ เปรี๊ยวณิชม ดร.อริคุณ สินธนาปัญญา และ นายสุชาติ ทองมา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาคณะครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้มีอุปการคุณ และพี่น้องทุกท่าน ที่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือมาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

อุษา พรหมรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	11
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
1.3 คำถามของการวิจัย.....	13
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	13
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	13
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	17
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ.....	18
2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครู.....	43
2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2.....	51
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	63
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	63
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	65
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.1 การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	82
5.2 อภิปรายผล.....	84
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	91
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	99
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	100
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	107
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	117
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน.....	69
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวม.....	70
ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง.....	71
ตารางที่ 4.4 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ.....	72
ตารางที่ 4.5 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ.....	74
ตารางที่ 4.6 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ.....	75
ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ.....	78
ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนก ตามวุฒิการศึกษา.....	78
ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนก ตามประสบการณ์ทำงาน.....	79
ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง.....	80

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 17
--------------------------------------	---------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ท่ามกลางความเจริญในด้านวัตถุและเทคโนโลยีก็มีความเสื่อมโทรมอยู่ในความเจริญนั้นมากมาย การประกอบอาชีพครูทุกระดับก็มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ปัจจุบันสภาพของครูได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ เพราะความเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปจากจรรยาบรรณ และขาดจริยธรรม อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจหรือค่านิยมที่น่าวิตกจนเกิดความเสื่อมศรัทธา สภาพจริยธรรมของข้าราชการครูปัจจุบันจากข่าวสารและความคิดเห็นต่างๆ จะเห็นได้ว่าบุคคลต่างๆ ในแต่ละอาชีพรับรู้ถึงการประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ดีของครู และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อครูที่ลดลง โดยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต (ดุสิตโพล) เมื่อเดือนมกราคม 2549 และเดือนมกราคม 2550 สอดคล้องกับ ประเวทย์ สนพลอย (2548, น.3-4) ซึ่งสามารถสรุปความคิดเห็นที่มีความเชื่อมั่นต่อครูไทยที่ลดลงเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติตนเสื่อมเสีย ได้แก่ เมาสุราแล้วควบคุมตนเองไม่ได้ แสดงอาการกิริยา วาจาเสื่อมเสีย เล่นการพนันต่างๆ ผิดสัญญาเงินกู้ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสมทำนองผู้สาวกับครูด้วยกัน กับชาวบ้านและนักเรียน เรียกรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อแลกเปลี่ยนกับการกระทำผิดกฎเกณฑ์ เช่น การฝากเด็กเข้าเรียน การแก้ไขผลการเรียน เป็นต้น 2) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชา ได้แก่ ขัดคำสั่ง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ไม่อยู่เวรยาม ไม่เข้าร่วมประชุมครู ก้าวร้าว ดูหมิ่นผู้บังคับบัญชา โดยการแสดงออกทางกิริยาวาจา การทำบัตรสนเท่ห์หรือหนังสือร้องเรียนใส่ความ เป็นต้น 3) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงาน มีการแสดงความประพฤติ กิริยาอาการและวาจาที่ไม่เหมาะสมต่างๆ ต่อเพื่อนร่วมงาน เช่น การพูดเสียดสี ด่าทอ ดูหมิ่นกัน ทั้งต่อหน้าและบุคคลอื่นๆ การยุยงสร้างความแตกแยกในหน่วยงาน การทะเลาะวิวาท ชกต่อย ตบตี ทำร้ายร่างกายกัน เป็นต้น 4) ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียน มีการแสดงความประพฤติ กิริยาอาการ และวาจาที่ไม่เหมาะสมต่างๆ กับนักเรียน เช่น การลงโทษเกินกว่าเหตุโดยโทสจริต การลงโทษแบบรุนแรง เรียกร้องสิ่งของจากนักเรียนแลกเปลี่ยนกับการแก้ไขผลการเรียน ลวนลาม อนาคตนักเรียน ยุยงส่งเสริมให้นักเรียนให้กระทำการที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น 5) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ปกครองและประชาชน มีการแสดงความประพฤติกิริยาอาการ และวาจาที่ไม่เหมาะสม เช่น แสดงกิริยาและพูดจาเกรี้ยวกราดไม่สุภาพกับผู้ปกครองและประชาชนที่มาติดต่อราชการกับทางโรงเรียน เป็นต้น

ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดมาจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ แต่ส่วนหนึ่งย่อมเป็นผลมาจากครู ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดจรรยาบรรณ ส่งผลทำให้สังคมมองอาชีพครูว่าเป็นเพียงอาชีพหนึ่งในหลายอาชีพ ที่ต้องทำเพื่อความอยู่รอดเท่านั้นมิใช่เป็นครูอาชีพที่แท้จริง ทั้งที่ในสมัยโบราณนั้นครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ เป็นผู้มีพระคุณ ลำดับ 2 รองจากบิดามารดา ครูถือเป็นปูชนียบุคคล เป็นบุคคลที่ควรค่าแก่การเคารพนับถือ (เอื้อ ทรวงโพธิ์, 2545, น.2) ขณะที่ รุ่ง แก้วแดง (2543, น.138) ได้กล่าวว่า ครูขาดการพัฒนาตนเอง ครูให้ความสนใจและความสำคัญแก่นักเรียนน้อยมาก ไม่สนใจความรู้เดิม และความต้องการของนักเรียน เพียงแต่เตรียมเนื้อหาที่จะสอน และครูจำนวนมากไม่เตรียมการสอน เพียงอาศัยประสบการณ์ที่เคยสอน รวมทั้งสังคมไทยยังขาดการพัฒนาวิชาชีพครูในการประพฤติตนที่เหมาะสม ส่งผลให้ครูขาดจรรยาบรรณวิชาชีพตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ.2550 ทำให้สังคมลดความศรัทธาในตัวครู ดังนั้น ความประพฤติของครูเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดที่จะต้องรีบเร่งพัฒนาให้ครูประพฤติและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพราะครูเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ อบรมศีลธรรม จรรยาแก่ลูกศิษย์

เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติตนทางวิชาชีพครู ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 มาตรา 49 ในด้านการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติตนของครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ และการกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, น.49-54) ได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู พ.ศ.2550 ประกอบด้วย จรรยาบรรณ 5 ด้าน คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครูดังกล่าวนี้ เป็นประมวลพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างของการประพฤติที่กำหนดขึ้นตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่ครูต้องหรือพึงประพฤติปฏิบัติตาม

จากแนวคิดและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตรวจสอบตนเองถึงระดับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพครูของตนเอง และเป็นแนวทางปลูกจิตสำนึกให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และพัฒนาครูได้อย่างมีทิศทางที่ถูกต้อง ตลอดจนเป็นแนวทางในการรักษาวิชาชีพครูที่ดั่งงาม อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพครูให้เกิดความศรัทธาและการยกย่องมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ประการ ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

1.3 คำถามของการวิจัย

1.3.1 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 อยู่ในระดับใด

1.3.2 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันหรือไม่

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แตกต่างกัน

1.4.2 ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แตกต่างกัน

1.4.3 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556, น.73-74)

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากรที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 164 โรงเรียน ครู จำนวน 1,694 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 313 คน ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เครซซี่ และ มอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่มี สัดส่วน

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ

- 1) เพศ
- 2) วุฒิการศึกษา
- 3) ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, น.73-74) ดังนี้

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 5) จรรยาบรรณต่อสังคม

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง แนวทางความประพฤติของบุคคลในวิชาชีพ ทางด้านการศึกษา โดยบุคคลที่ต้องปฏิบัติตาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานในการปฏิบัติหน้าที่คุรุสภาได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณของบุคคลให้เป็นที่เชื่อถือ เคารพ ยกย่อง ศรัทธา แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการและ

คนในสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพของผู้ประกอบอาชีพครู ตามกำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ ในพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2556 ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง ครูต้องประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองตามแนวทางวิชาชีพ หมั่นศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง ครูต้องมีความรัก แสดงความชื่นชม และศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ ภูมิใจในความเป็นครู รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมายระเบียบ และแบบแผนของทางราชการด้วยความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร ชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย เผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ มีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ผู้เรียน โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน โดยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร ไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น จัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของผู้เรียน ครูไม่หารายได้จากผู้เรียน และไม่หารายได้จากการประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจและเสมอภาค

4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ ครูไม่ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ได้รับความเดือดร้อน ประสบเคราะห์กรรม และ

ยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร ร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตาม โอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ร่วมการกุศล และจัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่นินทาว่าร้าย ต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ

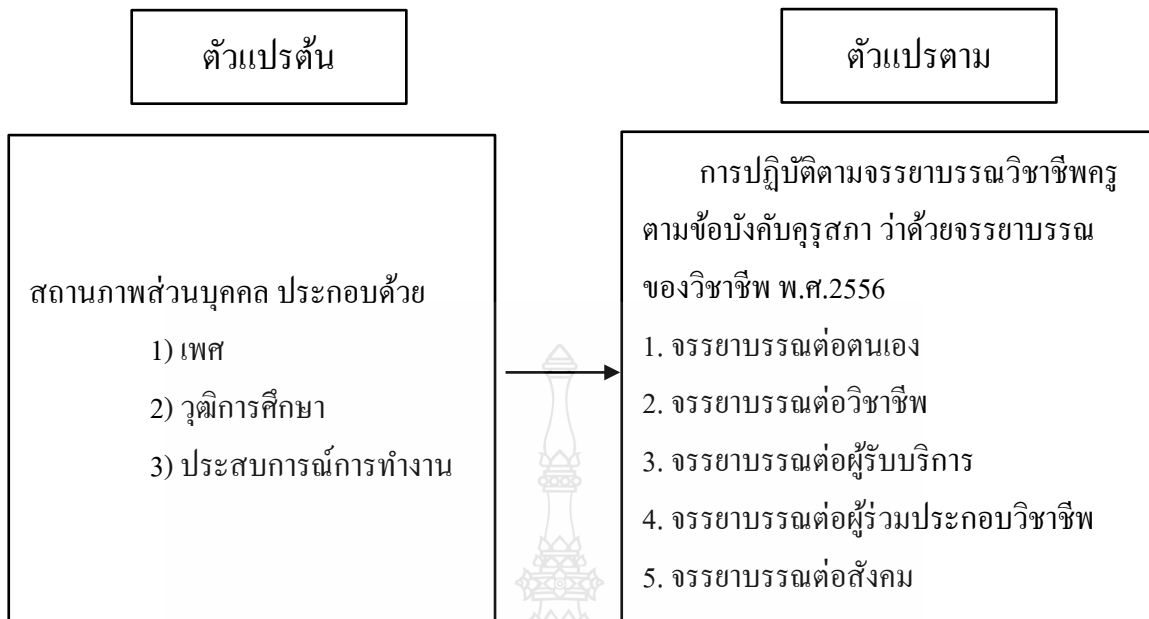
5) จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ครูให้ความร่วมมือกับชุมชนในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนาชุมชนสม่ำเสมอ เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆ แก่ชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง สนับสนุนให้มีการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน เชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาชีวศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น มีส่วนร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุนให้มีการณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น

1.6.2 สถานภาพส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ (หญิง, ชาย) วุฒิกการศึกษา (ปริญญาตรี, ปริญญาโท) ประสบการณ์การทำงาน (ต่ำกว่า 5 ปี, 5-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี, มากกว่า 20 ปี)

1.6.3 สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 หมายถึง โรงเรียนรัฐบาลที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 164 โรงเรียน ซึ่งไม่รวมสถานศึกษาเอกชน จากสถิติจำนวนสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2560

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน สำหรับตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, น.73-74) คือ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1.8.1 เพื่อเป็นข้อมูลให้ครู ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการปฏิบัติตนของครูให้มีจรรยาบรรณ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และรักษาภาพลักษณ์อันดีงามของวิชาชีพครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1.8.2 เพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังมีรายละเอียดที่เสนอตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2.1.1 ความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2.1.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2.1.3 หลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 2.1.4 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556
- 2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
 - 2.2.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง
 - 2.2.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
 - 2.2.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
 - 2.2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
 - 2.2.5 จรรยาบรรณต่อสังคม
- 2.3 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

2.1.1 ความหมายจรรยาบรรณวิชาชีพ

คำว่า “จรรยาบรรณ” มาจากการประสมกันระหว่างคำว่า “จริย” และ “บรรณ” ซึ่งจริย หรือ จรรยา หมายถึง กิริยาที่ควรปฏิบัติในหมู่คณะ สำหรับ “บรรณ” หมายถึง ตำรา หรือการรวบรวม ดังนั้น จรรยาบรรณหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงมีความหมายว่า ความประพฤติที่สมาชิกของวิชาชีพ ต่างๆ ได้ร่วมกันกำหนดขึ้นมาไว้เป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือข้อปฏิบัติในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อรักษาชื่อเสียงและเกียรติคุณของวิชาชีพให้เจริญรุ่งเรือง ทั้งนี้ควรจะต้องมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์

อักษร (ไพวัลย์ เหลียงสุดใจ, 2555, น.15) ในการสื่อสารและการทำความเข้าใจให้ตรงกัน จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงมีความแตกต่างจากศีลธรรมและจริยธรรม โดยทั่วไปแล้วศีลธรรมจะเป็นข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับศาสนา จึงบังคับใช้เฉพาะกับศาสนิกของศาสนาเท่านั้น สำหรับจริยธรรมโดยมากจะมีพื้นฐานมาจากจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละสังคม จึงเป็นข้อปฏิบัติของสมาชิกในสังคมนั้นๆ (จิรนนท์ สุวรรณมณีเกสัช, 2552, น.128) ดังนั้น เมื่อกล่าวถึง “จรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา” จึงหมายถึง ระเบียบหรือกฎเกณฑ์เฉพาะในกลุ่มบุคคลที่มีอาชีพทางการศึกษาเท่านั้น ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ทั้งในแง่มุมมองของศีลธรรมและพฤติกรรม โดยผู้วิจัยประมวลสาระสำคัญได้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.214) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

ยนต์ ชุ่มจิต (2553, น.31) กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ประมวลความประพฤติหรือกริยาอาการที่ผู้ประกอบวิชาชีพควรปฏิบัติ เพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครู และสถาบันวิชาชีพครู

เจริญ แสงห้าว (2551, น.21) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง หลักเกณฑ์หรือระเบียบเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งกลุ่มบุคคลที่ประกอบวิชาชีพหรือมีอาชีพทางการศึกษาได้ช่วยกันกำหนดขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคนดี คนซื่อสัตย์สุจริตให้สามารถดำเนินชีวิต และมีสัมมาอาชีพหาเลี้ยงคนต่อไปได้ อีกทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียง ความศรัทธาในวิชาชีพให้เกิดขึ้น และเป็นที่เชื่อถือของคนในสังคม ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการป้องกันคนไม่ดี คนที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตที่จะใช้กลวิธีต่างๆ กระทำการทุจริต ประพฤติมิชอบหรือหาผลประโยชน์ส่วนตนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ในวิชาชีพมาเบียดบัง ถ้อฉล เรียกรับเงินทองหรือสิ่งของจากผู้อื่น

นัญจรณ์ เกลิมพงษ์ (2553, น.34) กล่าวว่า ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา เกิดจากการประสมของคำว่า “จรรยา” ซึ่งแปลว่า กริยาที่ควรปฏิบัติในหมู่คณะ และคำว่า “บรรณ” ที่แปลว่า หนังสือ ดังนั้น จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงมีความหมายว่า ข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ของความประพฤติที่บุคคลในวิชาชีพทางการศึกษาคควรปฏิบัติร่วมกัน โดยช่วยกันกำหนดขึ้นเพื่อรักษาชื่อเสียง และเกียรติคุณของวิชาชีพ และมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน เป็นกฎที่สมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากบุคคลใดไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนก็จะถูกสังคมต่อต้าน ชดชวาง ซึ่งเป็นการลงโทษจากสังคม และเมื่อผู้ใดประพฤติดิจจรรยาบรรณก็จะต้องมีบทลงโทษทางกฎหมายด้วย

คุรุสภา (ราชกิจจานุเบกษา, 2546, น.73) กำหนดความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ว่า หมายถึง แนวทางความประพฤติของบุคคลในวิชาชีพทางการศึกษา ตามมาตรฐานในการปฏิบัติตน โดยบุคคลที่ต้องปฏิบัติตาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่คุรุสภาได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณ ของบุคคลให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ เคารพ ยกย่อง ศรัทธา แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการและคนในสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ไพวัลย์ เหล็งสุคติใจ (2555, น.8) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพว่า หมายถึง ประมวลความประพฤติ ข้อบังคับ มรรยาท ที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อการรักษา ฝังปฏิบัติ งดเว้นปฏิบัติ ยึดถือปฏิบัติ เป็นเกณฑ์ตามหลักสากลในการพัฒนาประสิทธิภาพสำหรับบุคคลหมู่คณะ องค์กรและสังคม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ฐานะของสมาชิก ความดีงาม รวมทั้งก่อให้เกิดความสงบสุขและความเจริญในตัวคน วิชาชีพและสังคม อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ เป็นจริยธรรมของกลุ่มคนร่วมอุดมการณ์ เป็นหลักประพฤติปฏิบัติมารยาทที่ทุกคนเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ควรจะร่วมกันรักษาไว้ เพื่อดำรงเกียรติและศรัทธาจากผู้อื่น ละเมียดละไมกว่ากฎระเบียบ ลึกซึ้งกว่าวินัย สูงค่าเทียบเท่าอุดมการณ์ จรรยาบรรณเป็นสายใยของคนกลุ่มร่วมอาชีพร่วมอุดมการณ์ เป็นระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ดูแลและปกครองกันเอง เพื่อดำรงความเชื่อถือและเกียรติคุณแห่งอาชีพให้เป็นที่ศรัทธาของสาธารณชน

Gillman (2005, p.6) กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพนั้นเป็นหลักการ หรือวิธีการในการประพฤติตน ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาชีพทางการศึกษา โดยมุ่งหวังให้บุคคลได้พัฒนาตนเองในทุกด้าน เป็นการดำรงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ดังนั้น จึงควรบันทึกหลักการเหล่านี้ไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้รับทราบในแนวทางปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน ทั้งนี้เพราะสมาชิกแต่ละคนมีประสบการณ์ ความรู้ และปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

จากความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง แนวทางความประพฤติของบุคคลในวิชาชีพทางการศึกษา โดยบุคคลที่ต้องปฏิบัติตาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตรฐานในการปฏิบัติตนที่คุรุสภาได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงเกียรติคุณของบุคคลให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ เคารพ ยกย่อง ศรัทธา แก่ผู้เรียน ผู้รับบริการและคนในสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

2.1.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

ปัจจุบันคนในสังคมเริ่มให้ความสนใจกับเรื่องจรรยาบรรณมากขึ้น เริ่มมีการตั้งคำถามวิชาชีพต่างๆ ว่ามีจรรยาบรรณหรือไม่ ถ้ามี จรรยาบรรณนั้นคืออะไร และมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือไม่ สังคมมองว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาที่ขัดต่อความสงบสุขของสังคม ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ ปัญหาโสเภณี ทั้งโสเภณีเด็กหญิง/เด็กชาย ปัญหายาเสพติด ฯลฯ ล้วนเกิดการไม่มีจรรยาบรรณของคนในอาชีพต่างๆ ทั้งสิ้น ในขณะที่เดียวกันสังคมขยายตัวมากขึ้นเป็นโลกาภิวัตน์ การไหลของข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริโภคได้รับความรู้กว้างขึ้น และเข้าใจสิทธิการพึงมีพึงได้ของตน หันมาดูแลผลประโยชน์ของตนมากขึ้น การมีจรรยาบรรณและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณนั้นมีประโยชน์ทั้งต่อสังคมวิชาชีพ หน่วยงาน และผู้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณเอง กล่าวคือ

1) ประโยชน์ต่อสังคม

(1.1) เสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทำให้สังคมไม่ถูกเอาเปรียบจากกลุ่มคนที่อยู่ในวิชาชีพต่างๆ ซึ่งมักจะรวมตัวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเองและต่อรองกับสังคม

(1.2) เสริมสร้างและจรรโลงจริยธรรมของสังคมให้เป็นสังคมที่ดี สงบสุข น่าอยู่ ปราศจากปัญหา

(1.3) ช่วยลดภาวะของสังคมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประพฤติปฏิบัติของคนในวิชาชีพต่างๆ อย่างไร้จรรยาบรรณ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเด็กจรจัด ปัญหาคนว่างงานปัญหาโสเภณี เป็นต้น เพราะหากสามารถลดภาวะเหล่านั้นของสังคมได้ สังคมก็จะทุ่มเทให้กับสวัสดิการ และคุณภาพชีวิตให้กับสมาชิกของสังคมได้มากขึ้น

2) ประโยชน์ต่อวิชาชีพ / หน่วยงาน

(2.1) ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายและสังคม

(2.2) สร้างผลประโยชน์ทางธุรกิจที่ยาวนานให้แก่หน่วยงานและวิชาชีพ เนื่องจากการมีจรรยาบรรณแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม การไม่เอาเปรียบสังคม จึงได้รับการสนับสนุนและอุปถัมภ์จากสังคมเป็นอย่างดี เพราะสังคมมีความเชื่อมั่น และศรัทธาเป็นจุดขายของวิชาชีพนั้นๆ

(2.3) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของวิชาชีพ และหน่วยงาน ทำให้เกิดความเชื่อถือเป็นหน่วยงาน / วิชาชีพที่ดั่งมั่นอยู่บนความถูกต้อง

3) ประโยชน์ต่อตนเอง

(3.1) เป็นหลักในการปฏิบัติของสมาชิกวิชาชีพ โดยเฉพาะสมาชิกใหม่เพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบกันเอง และเพื่อไม่ให้เกิดสภาพปลาหน้าตัวเดียวทำให้หมิ่นทั้งห้อง

(3.2) ช่วยลดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติผิดกฎหมาย หลักธรรม และกฎเกณฑ์ทางสังคม

(3.3) ช่วยให้ผู้รู้ทิศทางความรับผิดชอบต่อสังคมของวิชาชีพที่ตนอยู่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติตน

(3.4) ช่วยเป็นเกราะป้องกันตนเองจากการถูกบีบคั้นให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

(3.5) ช่วยตัดสินใจเมื่อต้องเผชิญกับสถานะที่ไม่รู้ว่าควรปฏิบัติอย่างไร

(3.6) ส่งเสริมให้ตนเป็นที่นับถือของสังคม

ภาวิดา ธาราศรีสุทธี (2551, น.122) กล่าวว่า จรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างมาก ต่อการประกอบการ หรือการประกอบอาชีพทุกชนิด เพราะจรรยาบรรณจะช่วยควบคุมความพฤติกรรมของสมาชิก หรือผู้ประกอบการแต่ละคนในกลุ่มให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวมทั้งทำให้กลุ่มมีความสมัครสมานสามัคคีและปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จรรยาบรรณยังจะช่วยให้การบริการต่อผู้อื่นของผู้ปฏิบัติการหรือกลุ่มผู้ประกอบการเป็นไปอย่างมีคุณธรรม ไม่มีการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน

ซ้ำเรื่อง วุฒิจันทร์ (2540, น.108-109) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1) ช่วยควบคุมมาตรฐานรับประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพ และการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพ 2) ช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม 3) ช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณของผลผลิตที่ผู้ประกอบวิชาชีพจัดทำขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีอยู่เสมอ 4) ช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบการและผู้ดำเนินการให้มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจต่อผู้ร่วมงาน และผู้รับผิดชอบ 5) ช่วยลดการเอาเปรียบ การฉ้อโกง ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนความมั่งง่ายใจแคบ ไม่ยอมเสียสละ 6) ช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม เช่น ในเรื่องการเสียสละ การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และ 7) ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ดำเนินการ หรือผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นไปโดยถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

สุวิมล บุญดี (2557, น.31) กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาในประเด็นของการสร้างประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยสรุปออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ประโยชน์ต่อสังคม คือ เป็นการสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม โดยป้องกันไม่ให้กลุ่มคนที่อยู่ในวิชาชีพ ซึ่งมักจะรวมตัวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนเอง เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น หรือปฏิบัติผู้อื่นอย่างไร้จรรยาบรรณ

2.) ประโยชน์ต่อวิชาชีพทางการศึกษา คือ จรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นเสมือนเกราะป้องกันวิชาชีพให้ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายและสังคม สร้างคุณประโยชน์ให้วิชาชีพยาวนาน เนื่องจากจรรยาบรรณวิชาชีพนั้นได้แสดงถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม จึงสร้างภาพลักษณ์ให้แก่วิชาชีพ ทำให้สังคมเกิดความศรัทธา

3) ประโยชน์ต่อสมาชิกในวิชาชีพ คือ เป็นระเบียบหรือกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติของสมาชิกทุกคนในวิชาชีพ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่างๆ ลดความเสี่ยงต่อการปฏิบัติตนผิดต่อกฎหมาย หลักธรรม และกฎเกณฑ์สังคม เป็นเกราะป้องกันสมาชิกจากการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สถาบันราชภัฏเลย (2541, น.108-109) กล่าวถึงประโยชน์ของจรรยาบรรณ ดังนี้

1) จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐานรับประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบบริการและการดำเนินงานของผู้ประกอบการ

2) จรรยาบรรณช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบการให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริตและยุติธรรม

3) จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมมาตรฐาน คุณภาพและปริมาณของผลผลิตที่ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีอยู่เสมอ

4) จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบการและผู้ดำเนินการให้มีความเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจต่อผู้ร่วมงาน และผู้รับผิดชอบ

5) จรรยาบรรณลดการเอาไรต์เอาเปรียบ การฉ้อฉล ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนความมั่งง่าย ใจแคบ ไม่ยอมเสียสละ

6) จรรยาบรรณช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม เช่น ในเรื่องการเสียสละ การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และการรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

7) จรรยาบรรณช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ดำเนินการ หรือผู้ประกอบการให้เป็นไปโดยถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

ปฐมสุข สีลาดเลา (2552, น.37) ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาไว้ว่ามีความสำคัญในแง่ของการเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตนของสมาชิก เป็นเสมือนเครื่องมือที่สร้างมาตรฐานให้แก่วิชาชีพ สร้างคุณค่า เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป ในปัจจุบันได้มีการเรียกร้องให้ผู้ที่อยู่ในแวดวงวิชาชีพชั้นสูงต่างๆ คำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าวิถีชีวิตของมนุษย์

ยุคนี้มีการเบี่ยงเบนไปจากหลักการและคุณธรรมที่เคยยึดถือกันมา ดังนั้น ความเสื่อมเสียและความไม่สงบสุขจึงเกิดขึ้นทั้งต่อตนเอง และส่วนรวม ซึ่งเป็นผลกระทบจากการไม่เคร่งครัดต่อศีลธรรม จริยธรรม

ศุภมาส วนากุล (2556, น.45) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังต่อไปนี้

- 1) จรรยาบรรณช่วยควบคุมมาตรฐานประกันคุณภาพ และปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพครูได้
- 2) จรรยาบรรณช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดีมีคุณค่า เผยแพร่ให้รู้จัก ทำให้เกิดนิยม และเกิดความเชื่อถือศรัทธาของผู้รับผิดชอบ
- 3) จรรยาบรรณช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้ประกอบอาชีพครูให้มีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปราศจากอคติเห็นอกเห็นใจต่อกัน และมีความรักความสามัคคีให้หมู่คณะ
- 4) จรรยาบรรณช่วยปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการประพฤติปฏิบัติหรือ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพครู
- 5) จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพครู และควบคุมวิชาชีพครูให้ดำเนินไปตามทำนองคลองธรรม
- 6) จรรยาบรรณช่วยลดปัญหาการประพฤติผิดต่างๆ เช่น การประพฤติผิดทางเพศ การค้ายาเสพติดหรือของผิดกฎหมาย การคดโกงหรือนื้อฉล การทำร้ายร่างกายเด็ก การเอาไรต์เอาเปรียบ การเห็นแก่ได้เห็นแก่ตัว ความโลภ โกรธ หลง หรือมั่งง่าย
- 7) จรรยาบรรณช่วยเน้นภาพลักษณ์ที่ดีของผู้ประกอบวิชาชีพครู ในด้านการมี จริยธรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ความรักความเมตตา ความโอบอ้อมอารี ความปราศจากอคติ ความจริงใจ ความเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและอาชีพอย่างแท้จริง

ศุภนันท์ สิทธิเลิศ (2551, น.245-247) กล่าวว่า ความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ทำความเข้าใจ ดังนี้

- 1) จรรยาบรรณช่วยควบคุมและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ
- 2) จรรยาบรรณช่วยควบคุมและส่งเสริมการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐาน และมีปริมาณที่ดีมีคุณค่า และช่วยเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักเป็นที่นิยมเชื่อถือ
- 3) จรรยาบรรณช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ประกอบอาชีพนั้น ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

- 4) จรรยาบรรณช่วยเน้นภาพพจน์ของผู้มีจริยธรรมให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5) จรรยาบรรณช่วยลดปัญหาการคดโกง นี้อล เอารัดเอาเปรียบ การเห็นแก่ตัวและเห็นแก่ได้

ไพวัลย์ เหลืองสุคใจ (2555, น.28) ได้กล่าวไว้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษามีความสำคัญในแง่การเป็นจริยธรรมของกลุ่มบุคคลในวิชาชีพที่มีอุดมการณ์ร่วมกัน มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเชื่อว่าเป็นหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง ดึงมา ควรจะร่วมกันรักษาไว้เพื่อดำรงเกียรติของวิชาชีพ สร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาจากสาธารณชน จรรยาบรรณวิชาชีพจึงมีความละเอียดละไมกว่ากฎระเบียบ ลึกซึ้งกว่า วินัยสูงกว่า เทียบเท่าอุดมการณ์ เป็นเสมือนสายใยของกลุ่มคนร่วมอาชีพ ร่วมอุดมการณ์ เป็นระบบเกียรติศักดิ์ที่ใช้ดูแลและปกครองกันเอง

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2558, น.12) กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา ในแง่มุมมองของความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ที่บุคคลในวิชาชีพจะต้องปฏิบัติตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์ งดเว้นจากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่ตัวผู้ปฏิบัติเอง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่า บุคคลในวิชาชีพทางการศึกษา โดยส่วนใหญ่มักจะไม่ทราบสาระสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างแท้จริง จะให้ความสำคัญเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องสอบใบประกอบวิชาชีพ หรือเมื่อตอนศึกษาเล่าเรียนเท่านั้น ซึ่งถือว่าการละเลยและบกพร่องต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องเร่งแก้ไข และร่วมมือกันทั้งองค์กรวิชาชีพ

Gillman (2005, p.5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาในการเป็นหลักปฏิบัติที่ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดการพัฒนาตนเองในทุกด้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวัง และเป็นเข็มทิศช่วยในการพิจารณาตัดสินว่า สิ่งใดควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ ในสถานการณ์ที่มีหลายทางเลือก ให้ตัดสินใจ เป็นกลไกในการป้องกันการทุจริตในวิชาชีพ ช่วยปกป้องบุคคลในวิชาชีพจากการถูกคุกคาม และยังเป็นการคัดกรองคนดีให้เข้าสู่วิชาชีพ และคัดกรองคนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพออกไป ด้วยเหตุนี้จรรยาบรรณวิชาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพด้วย

จากความสำคัญจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพมีความสำคัญอย่างมากต่อการประกอบอาชีพทุกชนิด จรรยาบรรณช่วยควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกหรือผู้ประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพที่อยู่ในกลุ่มอาชีพเดียวกัน ให้เป็นไปตามข้อตกลงหรือข้อพึงปฏิบัติที่ได้รับการพิจารณาว่าถูกต้องดีงาม จรรยาบรรณนอกจากมีความสำคัญกับตนเองแล้วยังมีความสำคัญต่อองค์กรและบุคคลทั่วไปด้วย เพราะช่วยให้การ

บริการเป็นไปอย่างมีคุณธรรม ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคม

2.1.3 หลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

นักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ ดังเช่น

ชำระ วุฒิจันทร์ (2540, น.108-109) ได้กล่าวถึงหลักการจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยควบคุมมาตรฐานรับประกันคุณภาพและปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบวิชาชีพและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพ

2) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นผู้มีคุณธรรมซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม

3) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณของผลผลิตที่ผู้ประกอบวิชาชีพจัดทำขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีอยู่เสมอ

4) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบการ และผู้ดำเนินการให้มีความเมตตา กรุณา เห็นอกเห็นใจต่อผู้ร่วมงานและผู้รับผิดชอบ

5) จรรยาบรรณวิชาชีพลดการเอารัดเอาเปรียบ การฉ้อฉล ความเห็นแก่ตัว ตลอดจนความมั่งงาย ใจแคบ ไม่ยอมเสียสละ

6) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยเน้นให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม เช่น ในเรื่องการเสียสละ การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน และการรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

7) จรรยาบรรณวิชาชีพช่วยทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิตามกฎหมายสำหรับผู้ดำเนินการหรือผู้ประกอบการวิชาชีพให้เป็นไปโดยถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

นคร พันธุ์รงค์ (2550, น.1-29) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า หลักการจรรยาบรรณตามแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ของระเบียบคุรุสภา ไว้ดังนี้

การแสดงออกของบุคคลในทางที่ดีเป็นผลมาจากสภาวะจิตใจที่ดีงาม และความเชื่อถือที่ถูกต้องของบุคคล บุคคลที่มีความรักและเมตตายอมแสดงออกด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่น มีความสุภาพเอื้ออาทรส่งผลดีต่อศิษย์ในทุกด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า หมายถึง การตอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของศิษย์อย่าง

จริงใจ สอดคล้องกับการเคารพ การยอมรับ การเห็นอกเห็นใจต่อสิทธิพื้นฐานของศิษย์ จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือและชื่นชมได้ รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศิษย์ให้เจริญได้อย่างเต็มศักยภาพ และถือว่าความรับผิดชอบของตนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อศิษย์ได้แสดงออกซึ่งผลแห่งพัฒนานั้นแล้ว ผู้บริหารจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาตามศักยภาพนั้นๆ ดำเนินการให้ศิษย์ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ จนเกิดผลอย่างแจ่มชัดและยังกระตุ้นช่วยๆ ให้ศิษย์ทุกคนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อความเจริญงอกงามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้อง ดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมกับศิษย์ในผล การเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ ภายหลังบทเรียนต่างๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคน และทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

การเรียนรู้ในด้านค่านิยมและจริยธรรมจำเป็นต้องมีแบบอย่างที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนยึดถือ และนำไปปฏิบัติตาม ผู้บริหารที่ดีจึงถ่ายทอดค่านิยมและจริยธรรมด้วยการแสดงตนเป็นตัวอย่างเสมอ การแสดงตนเป็นตัวอย่างนี้ถือว่าผู้บริหารเป็นผู้นำในการพัฒนาศิษย์อย่างแท้จริง

การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สามารถสังเกตเห็นได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม

การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาใดๆ ก็ตาม ย่อมมีผลในทางบวกหรือลบต่อความเจริญเติบโตของศิษย์ เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาทุกๆ ด้านของศิษย์จึงต้องพิจารณาเลือกแสดงแต่การแสดงที่ผลทางบวก พึงระงับและละเว้นการแสดงใดๆ ที่นำไปสู่การชะลอหรือขัดขวางความก้าวหน้าของศิษย์ทุกๆ ด้าน การไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ หมายถึง การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลหรือการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อมทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความไม่เสมอภาค นำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์ หรือใช้ศิษย์

ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ การแสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ หมายถึง การไม่กระทำการใดๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงมีพึงได้จาก การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบตามปกติ

สังคมและวิทยาการมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต การพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ศึกษาค้นคว้า ริเริ่ม สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีสามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

ความรักและเชื่อมั่นในอาชีพของตน ย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาย่อมรัก และศรัทธาในอาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูด้วยความเต็มใจ ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงออกด้วยความชื่นชมและเชื่อมั่นในอาชีพครูด้วยตระหนักว่า 49 อาชีพที่มีเกียรติมีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคมครู พึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

สมาชิกของสังคมใดผนึกกำลังกันพัฒนาสังคมนั้น และเกื้อกูลสังคมรอบข้างในวงวิชาชีพครู ผู้ประกอบอาชีพครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะส่งผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาสังคม การช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การให้ความร่วมมือ แนะนำ ปกป้องช่วยเหลือแก่เพื่อนครู ทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษา คือ การพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญาและรู้จักเลือกวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ในฐานะที่ครูเป็นบุคคลสำคัญทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย หมายถึง การริเริ่มดำเนินกิจกรรม สนับสนุน ส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ เลือกสรร ปฏิบัติตนและเผยแพร่

ศิลปะ ประเพณี ดนตรีกีฬา การละเล่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนการ
ดำรงชีวิตตน และสังคม

หลักการสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพ

1) ความรักความศรัทธาในอาชีพ

อาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพถือปฏิบัตินั้นย่อมเป็นอาชีพที่สุจริต ในการประกอบ
อาชีพก็ย่อมได้รับผลตอบแทนจากวิชาชีพนั้นๆ ดังนั้น ความรักความศรัทธาเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่
ผู้ประกอบวิชาชีพพึงมี เพื่อเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ และกำหนดกรอบของการกระทำอันจะส่งผลต่อ
ความเจริญก้าวหน้าทางหน้าที่การงาน และต่อสถาบัน

2) ความซื่อสัตย์สุจริต

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ นั้น โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีความ
ซื่อสัตย์สุจริต ทั้งในด้านการทำงานในหน้าที่ เพื่อนร่วมงาน รวมถึงหัวหน้างาน เพื่อจะทำให้การ
ทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหา ทั้งระหว่างการทำงานรวมถึงภายหลังจากการ
ทำงานเสร็จสิ้นไปแล้วก็ตาม

3) การให้ความเคารพต่อกฎระเบียบข้อบังคับหรือจรรยาบรรณในอาชีพ

อาชีพแต่ละอาชีพนั้นย่อมมีกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อเป็นกรอบและแนวทาง
ให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นตัวกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีบุคลิกลักษณะ
ตามแบบแผนของอาชีพ โดยต้องอาศัยผู้ประกอบวิชาชีพให้ความเคารพและปฏิบัติตามจึงจะบังเกิดผล

4) ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพ

วิชาชีพแต่ละแขนงย่อมมีเกียรติ การยกย่องและให้เกียรติผู้ร่วมวิชาชีพมี
ความสำคัญอย่างยิ่ง การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญ สร้างมิตรภาพทั้งการทำงานและ
เรื่องการค้าเนินกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม เพื่อให้การประกอบอาชีพดำเนินไปอย่างไม่มีเกิดข้อขัดแย้ง
และประสบผลสำเร็จ

5) การรวมกลุ่มเพื่อสร้างความมั่นคงในวิชาชีพ

เมื่อมีวิชาชีพเกิดขึ้นการที่จะทำให้องค์กรนั้นมีความเข้มแข็ง และเป็นที่ยู่อักกัน
มากขึ้นในสังคม จำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มทางสังคม เพื่อผนึกกำลังสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ออกมาสู่
สาธารณชน ทำให้เกิดการก่อตัวขององค์กร เพื่อเป็นรากฐานความมั่นคงทางวิชาชีพต่อไป การปฏิบัติ
ตนให้อยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพ การที่บุคคลประกอบอาชีพที่จำเป็นต้องมี พร้อมทั้งประสบการณ์
ความสามารถในเรื่องวิชาการแล้ว ก็ยังต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งจรรยาบรรณเป็นเครื่องมืออัน
สำคัญที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีหลักการ และแนวทางปฏิบัติตามที่ถูกต้องเหมาะสม อันจะนำมา

ซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความเลื่อมใสศรัทธาและความเชื่อมั่นจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การปฏิบัติตนให้อยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพจึงเปรียบเสมือนตัวชี้วัด

มาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้
ความซื่อสัตย์

ปฏิบัติงานอย่างมีเกียรติและซื่อสัตย์ตลอดเวลาที่ได้ร่วมงานทั้งกับผู้รับบริการ และ เพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยกัน ซึ่งเป็นตัวสำคัญที่บ่งบอกถึงความจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ความเป็นกลาง

ดำเนินกิจกรรมอย่างยุติธรรมและไม่ลำเอียง ซึ่งจะต้องปราศจากอคติ หรือพิจารณา มาเป็นการล่วงหน้า ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในรูปแบบการแสดงออกต่อผู้รับบริการวิชาชีพและ เพื่อนร่วมวิชาชีพ

ความเป็นอิสระ

การปฏิบัติงานจะต้องมีความเป็นอิสระในการที่ให้บริการทางด้านต่างๆ หรือบริการ สาธารณะซึ่งการดำเนินการนั้นเป็นไปอย่างอิสระ แต่ผู้ประกอบวิชาชีพต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นไปตามระเบียบแบบแผนและข้อตกลงที่ตั้งไว้

การรักษาความลับ

ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องให้ความนับถือธรรมชาติของความลับของข้อมูลของ ผู้รับบริการในการให้บริการทางวิชาชีพ และข้อมูลควรได้รับการปกปิดแก่บุคคลที่ 3 โดยปราศจาก การขออนุญาตเฉพาะเรื่อง หรือเป็นหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย

มาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพถูกคาดหวังว่าจะต้องมีมาตรฐานทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตามคุณสมบัติวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นบรรทัดฐาน เดียวกัน ประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพจะถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้รับบริการ วิชาชีพพึงจะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ความสามารถ และความระมัดระวังผู้ประกอบวิชาชีพจะต้อง แสดงออกในการให้บริการทางวิชาชีพด้วยความระมัดระวัง ด้วยความสามารถ และด้วยความ ขยันหมั่นเพียร เนื่องจากมีหน้าที่จะต้องรักษาความรู้และความชำนาญอย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมทางจริยธรรม

ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมตลอดเวลา และต้องรักษา ชื่อเสียงที่ดีในวิชาชีพ การให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติ เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้อง เพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้น ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณจะต้องได้รับโทษโดยว่ากล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้ ซึ่งจรรยาบรรณในวิชาจะเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจำแนกอาชีพว่าเป็นวิชาชีพหรือไม่ อาชีพที่เป็น “วิชาชีพ” นั้นกำหนดให้มีองค์กรรองรับและมีการกำหนดมาตรฐานของความประพฤติของผู้อยู่ในวงการวิชาชีพ ซึ่งเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนลักษณะ “วิชาชีพ” ที่สำคัญ คือ เป็นอาชีพที่มีศาสตร์ชั้นสูงรองรับ นอกจากนี้จะต้องมีองค์กรหรือสมาคมวิชาชีพ ตลอดจนมี “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” เพื่อให้สมาชิกในวิชาชีพดำเนินชีวิตตามหลักมาตรฐานดังกล่าว หลักที่กำหนดในจรรยาบรรณวิชาชีพทั่วไป คือ แนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเอง และต่อสังคม

จรรยาบรรณครู พ.ศ.2539

1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า

2) ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์

5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6) ครูช่วยพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

7) ครูข่มรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์

9) ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

จรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548

คุรุสภาได้ออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2548 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2) ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4) ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ทฤษฎีเกี่ยวกับจรรยาบรรณ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีทางจริยธรรม (2554, น.21-30) ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแนวทางความคิดที่มีต้นกำเนิดมาจากเพียเจท์ และผู้ที่นำเอาแนวความคิดนี้มาพัฒนาอย่างกว้างขวางเป็นที่ยอมรับกันอย่างมาก คือ โคลเบอร์ก ซึ่งเขาได้ทำการศึกษาบุคคลต่างเชื้อชาติและวัฒนธรรมทั้งในทวีปยุโรป เอเชีย และอเมริกา ผลการศึกษามนุษยชาติทำให้สามารถแบ่งระดับการพัฒนาการทางจิตใจ และใช้เหตุผลออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น

โครงสร้างทางจิต 6 ชั้น ของจริยธรรมในมนุษย์

ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Reconvention) เป็นระดับที่บุคคลยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ การจะทำสิ่งใดมักคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นหลัก โดยมิได้คำนึงถึงว่าการกระทำนั้นจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร ระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ชั้น

ชั้นที่ 1 หลักการเชื่อฟังคำสั่งและหลบหลีกการถูกลงโทษ บุคคลที่มีการตัดสินใจอยู่ในชั้นนี้ จะตัดสินใจการกระทำว่า ดี-เลว ถูก-ไม่ถูก โดยพิจารณาที่ผลการกระทำว่าจะส่งผลกระทบต่อตนเองอย่างไร หลบหลีกการถูกลงโทษทางกายเพราะกลัวได้รับความเจ็บปวด ย่อมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจทางกายเหนือตนผู้ที่ใช้หลักการตัดสินใจชั้นนี้ มักเป็นเด็กอายุ 2-7 ปี

ชั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล บุคคลที่มีการตัดสินใจอยู่ในชั้นนี้เป็นผู้ที่ถือว่าการกระทำที่ถูกต้อง คือ การกระทำที่สนองความต้องการของตนและทำให้คนเกิดความพอใจ การสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นไปในลักษณะแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน การกระทำแบบดีมาดีตอบ ร้ายมาร้ายตอบ เข้าทำนอง “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” ผู้ใช้หลักการตัดสินใจชั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 7-10 ปี ผู้ใหญ่ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมจะก้าวหน้าขึ้นจะมีเหตุผลในการทำหรือไม่ ทำอะไร เช่น ทำแล้วไม่คุ้ม ทำหน้าที่ที่ต้องขอสิ่งตอบแทน มิฉะนั้นจะไม่ทำ (ภูมิใจ ละอายใจ)

ระดับตามกฎเกณฑ์ (Convention) เป็นระดับที่บุคคลเรียนรู้ที่จะกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยของตน กระทำตามกฎหมายหรือกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของศาสนา รู้จักที่จะเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความสามารถที่จะแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมเมื่ออยู่ในสังคม ระดับนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ชั้น

ชั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ พฤติกรรมที่ดีตามที่สนะของผู้ใช้หลักการตัดสินใจชั้นนี้ก็คือ การทำให้ผู้อื่นพอใจและยอมรับ ลักษณะที่เด่นก็คือ การคล้อยตาม และส่วนผู้ใหญ่ที่จริยธรรมหยุดชะงักในชั้นนี้จะเป็นผู้กระทำการใดๆ โดยเห็นแก่พวกพ้อง เครือญาติ และเพื่อนฝูงมากกว่าจะตัดสินใจกระทำสิ่งใดเพื่อส่วนรวม พยายามทำตนให้ผู้อื่นรัก หรือมองเห็นว่าน่ารัก ผู้ใช้หลักชั้นนี้มักเป็นเด็กอายุประมาณ 10-13 ปี

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคมตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ของสังคม บุคคลจะเริ่มมองเห็นความสำคัญของกฎเกณฑ์ระเบียบต่างๆ เห็นความสำคัญของการทำตามหน้าที่ตน แสดงการยอมรับ เคารพในอำนาจและมุ่งรักษาไว้ซึ่งกฎเกณฑ์ทางสังคม ผู้มีหลักการตัดสินใจขั้นนี้มักเป็นเด็กช่วงอายุ 13-16 ปี และผู้ใหญ่โดยทั่วไป หากจริยธรรมหยุดชะงักในขั้นนี้บุคคลจะกระทำการใดๆ โดยอ้างกฎระเบียบเป็นสำคัญ โดยไม่สนใจประโยชน์ส่วนรวม

ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post Convention) ในระดับนี้การตัดสินใจพฤติกรรมใดๆ เป็นไปตามความคิดและเหตุผลของตนเองแล้วตัดสินใจไปตามที่ตนคิดว่าเหมาะสม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้นเช่นกัน

ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา ขั้นนี้ยึดประโยชน์และความถูกต้อง เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักเป็นการกระทำที่เป็นไปตามข้อตกลงและยอมรับกันของผู้ที่มีจิตใจสูง โดยจะต้องนำเอากฎเกณฑ์ของสังคม กฎหมาย ศาสนา และความคิดเห็นของบุคคลรอบด้านมาร่วมในการพิจารณาความเหมาะสมด้วยใจเป็นกลาง เข้าใจในสิทธิของตนและเคารพในสิทธิของผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้มีความภาคภูมิใจเมื่อทำดีและละอายใจตนเองเมื่อทำชั่ว ผู้มีการตัดสินใจโดยใช้หลักนี้มักเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล มีลักษณะแสดงถึงความเป็นสากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน มีความยืดหยุ่นทางจริยธรรมเพื่อจูงใจมุ่งหมายอันปลาย อันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่มีหลักการประจำใจของตนเอง มีความเกลียดกลัวความชั่ว เลื่อมใสศรัทธาในความดีงาม ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ผู้มีหลักการตัดสินใจขั้นนี้ส่วนมากเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง

หลักการตัดสินใจทั้ง 6 ขั้นนี้ ครอบคลุมพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งพัฒนาการถึงขีดสูงสุด และมีลักษณะเป็นสากล คือ บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในประเทศใด เชื้อชาติใด วัฒนธรรมใด ก็มีแนวโน้มว่าเจริญโดยผ่านกระบวนการเหล่านี้ตามลำดับขั้น จากขั้นต่ำไปหาขั้นสูง โดยไม่ข้ามขั้นตอนใด เว้นแต่บุคคลอาจพัฒนาในอัตราที่เร็ว-ช้า แตกต่างกัน สำหรับแนวปรัชญาและวัฒนธรรมไทย มีความคล้ายคลึงกันในลำดับขั้นของการพัฒนาจะแตกต่างกันก็ตรงที่แบ่งรายละเอียดมากน้อยกว่ากันเท่านั้น ซึ่งถ้านำมาเทียบเคียงกัน

โคลเบิร์ต (Kohlberg) ได้เขียนบทความนำเสนอเหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงกว่าขั้นที่ 6 ไว้หลายบทความเกี่ยวกับเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 7 โดยเรียกว่า “Ultimate Faith” เป็นการที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ โดยความเชื่อถือศรัทธา ขั้นปรมาตถ์ในความเกี่ยวเนื่องของชีวิตใกล้เคียงกับหลักพุทธศาสนาเกี่ยวกับการเวียนว่ายตายเกิด และพบว่าบุคคลจะสามารถพัฒนาการทางจริยธรรมถึง

ขั้นที่ 6 เมื่อการพัฒนาความคิด สติปัญญาสมบูรณ์ ซึ่งอย่างรวดเร็วที่สุด คือ อายุ 13 ปี และมีเพียง 25% ของมนุษย์ในโลกเท่านั้นที่สามารถพัฒนาเกินขั้นที่ 4

องค์ประกอบของจรรยาบรรณ

ผู้ประกอบการอาชีพหรือผู้มีหน้าที่การงานทุกชนิดจะต้องมีจรรยาบรรณที่ถูกต้องกับความ ต้องการของสังคม จึงจะทำให้สังคมนั้นมีระเบียบ มีวินัย มีศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม จรรยาบรรณของผู้นำนั้นอาจประกอบด้วยหลักการ แนวคิด ความเชื่อ ค่านิยม กฎหมาย ระเบียบ ประเพณีและวัฒนธรรมสังคมผสมผสานกันไป ดังเช่น กรรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ กำหนดจรรยาบรรณ (ภาวिका ธาราศรีสุทธี, 2551, น.123-124) ไว้ดังนี้

- 1) ต้องซื่อสัตย์ถึงนโยบายอำนาจหน้าที่ และกิจการในหน่วยงานของตน
- 2) ต้องมีแผนในการดำเนินงาน และหมั่นเอาใจใส่ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
- 3) ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้และปรับปรุงตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 4) ต้องจัดให้มีระบบการติดต่อกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ต้องรู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
- 6) ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมและเป็นคนตรง
- 7) ต้องติดตามงานอยู่เสมอ เมื่อพบข้อบกพร่องต้องรีบแก้ไข
- 8) ต้องพิจารณาลำดับความสำคัญของงาน งานใดที่มีความจำเป็นและรีบด่วน ต้องทำเสียก่อน
- 9) ต้องเป็นผู้มีพรหมวิหาร 4
- 10) ต้องหมั่นอบรมอยู่ใต้บังคับบัญชาให้มีความสามารถในการทำงาน
- 11) ต้องเป็นคนมีความคิดริเริ่มและสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความคิดริเริ่มด้วย
- 12) ต้องสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้แสดงความคิดเห็นและหาทางปรับปรุงหน่วยงานของตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
- 13) ต้องเป็นคนใจกว้างและหนักแน่นต่อสภาพการณ์และคำพูดที่ขัดแย้ง หรือการกระทำที่ไม่เป็นมิตร
- 14) ต้องรับฟังความคิดเห็นทุกฝ่ายแล้วจึงสั่งการ ไม่เป็นคนหุนเหิน เชื่อข่าวลือ หรือเชื่อคนง่าย
- 15) ต้องเป็นผู้กล้ายอมรับผิดที่เกิดขึ้น
- 16) ต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของผู้ใต้บัญชา
- 17) ต้องขยันขันแข็งในการทำงานและอุทิศเวลาให้กับความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

- 18) ต้องยกย่องชมเชยผู้กระทำดีทั้งต่อหน้าและลับหลังตามโอกาส
- 19) ต้องให้เกียรติผู้ที่เสนอความคิดเห็นหรือวิธีการในการปฏิบัติงาน โดยไม่อ้างเอาความคิดเห็นหรือวิธีการของผู้อื่นเป็นของตน
- 20) ต้องแสดงให้เห็นผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่า ความก้าวหน้าของแต่ละคนขึ้นอยู่กับผลงานเป็นสำคัญ
- 21) ต้องเป็นผู้สั่งและผู้อำนวยที่ดี ไม่เป็นคนโหดหรือเปลี่ยนใจบ่อยๆ
- 22) ต้องทำตนให้เป็นผู้น่าของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างแท้จริง โดยพร้อมเสมอที่จะผจญกับปัญหา มิใช่คอยแต่ออกคำสั่งเท่านั้น
- 23) ต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหมด
ระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณราชทูตและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ.2526
ครูต้องมีจรรยาบรรณอันดีงามและต้องอยู่ในวินัยตามระเบียบประเพณีครู ดังต่อไปนี้
- 1) เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 2) ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่นๆ
- 3) ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้
- 4) รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใดๆ อันอาจทำให้เสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
- 5) ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
- 6) ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพราง ไม่นำ หรือยินยอมให้นำ ผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ
- 7) ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังใช้แรงงาน หรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- 8) ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
- 9) สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ของผู้ร่วมงาน และสถานศึกษา

10) รักษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

ครูสภา (สำนักงานเลขาธิการครูสภา, 2556, น.1-20) ได้อธิบายความเพิ่มเติมบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณครู ตามระเบียบครูสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

จรรยาบรรณข้อ 1 ครูต้องรัก เมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า การแสดงออกของบุคคลในทางที่ดีเป็นผลมาจากภาวะจิตใจที่ดีงามและความเชื่อถือที่ถูกต้องของบุคคลที่มีความรักและเมตตา ย่อมแสดงออกด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่น มีความสุภาพ ไตร่ตรองถึงผลแล้วจึงแสดงออกอย่างจริงจัง ครูจึงต้องรักและเมตตาศิษย์อยู่เสมอ จึงจะเป็นผลให้พฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อศิษย์เป็นไปในทางสุภาพเอื้ออาทร ส่งผลดีต่อศิษย์ขึ้นทุกๆ ด้าน ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า หมายถึง การตอบสนองความต้องการ ความถนัดความสนใจของศิษย์อย่างจริงจัง สอดคล้องกับการเคารพ การยอมรับ การเห็นอกเห็นใจ เชื่อถือและชื่นชมได้ รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน พฤติกรรมสำคัญ

1) สร้างความรู้สึกเป็นมิตร เป็นที่พึ่งพาและไว้วางใจของศิษย์แต่ละคนและทุกคน เช่น ให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ รับฟังปัญหาของศิษย์ และให้ความช่วยเหลือศิษย์ ร่วมทำกิจกรรมกับศิษย์ เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม สนทนาไต่ถามทุกข์สุขของศิษย์

2) ตอบสนองข้อเสนอและการกระทำของศิษย์ในทางสร้างสรรค์ตามสภาพปัญหาและความต้องการ และศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคน เช่น สนใจคำถามและคำตอบของศิษย์ทุกคน ให้โอกาสศิษย์แต่ละคน ได้แสดงออกตามความสามารถ รับการนัดหมายของศิษย์เกี่ยวกับการเรียนรู้ก่อนงานอื่นๆ

3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาของศิษย์แต่ละคนและทุกคน ตามความถนัดความสนใจ และศักยภาพของศิษย์ เช่น มอบหมายงานตามความถนัด จัดกิจกรรมหลากหลายตามสภาพความแตกต่างของศิษย์ เพื่อให้แต่ละคนประสบความสำเร็จเป็นระยะๆ อยู่เสมอ แนะนำแนวทางที่ถูกต้องให้แก่ศิษย์ ปรึกษาหารือกับครู ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน เพื่อหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหของศิษย์

4) แสดงผลงานที่ภูมิใจของศิษย์แต่ละคนและทุกคน ทั้งในและนอกสถานที่ศึกษา เช่น ตรวจสอบผลงานของศิษย์อย่างสม่ำเสมอ แสดงผลงานของศิษย์ในห้องเรียน (ห้องปฏิบัติการ) ประกาศหรือเผยแพร่ผลงานของศิษย์ที่ประสบผลสำเร็จ

จรรยาบรรณข้อที่ 2 ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศิษย์ให้เจริญได้อย่างเต็มศักยภาพ และถือว่าความรับผิดชอบของตนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อศิษย์ได้แสดงออกซึ่งผลแห่งการพัฒนานั้นแล้ว ครูจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพของศิษย์แต่ละคนและทุกคน เลือกกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายน่าสนใจเหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาตามศักยภาพนั้นๆ ดำเนินการให้ศิษย์ได้ลงมือทำกิจกรรมการเรียนจนเกิดผลอย่างแท้จริง และยังกระตุ้นยั่วยุให้ศิษย์ทุกคนได้ทำกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อความเจริญงอกงามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมกับศิษย์ในผลของการเรียน และการเพิ่มพูนการเรียนรู้ ภายหลังบทเรียนต่างๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดไป พฤติกรรมสำคัญ

1) อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างมุ่งมั่น และตั้งใจ ตัวอย่างเช่น สอนเต็มเวลา ไม่เบียดบังเวลาของศิษย์ไปหาผลประโยชน์ส่วนตน เอาใจใส่อบรมสั่งสอนศิษย์ จนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาศิษย์ตามความจำเป็นและเหมาะสม ไม่ละทิ้งชั้นเรียนหรือขาดการสอน ฯลฯ

2) อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์อย่างเต็มศักยภาพ ตัวอย่างเช่น เลือกใช้วิธีการที่หลากหลายนในการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของศิษย์ ให้ความรู้โดยไม่ปิดบัง สอนเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย พัฒนาขึ้น เลือกกิจกรรมที่นำสู่ผลจริงๆ ประเมิน ปรับปรุง ให้ได้ผลจริง ภูมิใจในเมื่อศิษย์พัฒนา

3) อบรม สั่งสอน ฝึกฝนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศิษย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตัวอย่างเช่น สั่งสอนศิษย์โดยไม่ปิดเบื้องหรือปิดบังอำพราง อบรมสั่งสอนศิษย์โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง มอบหมายงานและตรวจผลงานด้วยความยุติธรรม ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อที่ 3 ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ การเรียนรู้ในด้านค่านิยมและจริยธรรมจำเป็นต้องมีตัวแบบที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ครูที่ดีจึงถ่ายทอดค่านิยมและจริยธรรมด้วยการแสดงตนเป็นตัวอย่างเสมอ การแสดงตนเป็นตัวอย่างนี้ถือว่าครูเป็นผู้นำในการพัฒนาศิษย์อย่างแท้จริงการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

หมายถึง การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สามารถรับรู้ได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยม คุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามพฤติกรรมที่สำคัญ

1) ตระหนักว่าพฤติกรรมการแสดงออกของครูมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของศิษย์อยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น รมณ์ระวังในการกระทำ และการพูดของตนเองอยู่เสมอ ไม่โกรธง่ายหรือแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวต่อหน้าศิษย์ มองโลกในแง่ดี ฯลฯ

2) พูดยาสุขภาพและสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์และสังคม ตัวอย่างเช่น ไม่พูดหยาบหรือก้าวร้าว ไม่นินทาหรือพูดจาต่อเสียด พูดชมเชยให้กำลังใจศิษย์ด้วยความจริงใจ ฯลฯ

3) กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับคำสอนของตน และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ตัวอย่างเช่น ปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ แต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ แสดงกริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยอยู่เสมอ ตรงต่อเวลา แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน สามัคคี มีวินัย รักษาสาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อ 4 ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ การแสดงออกใดๆ ของครูย่อมมีผลในทางบวกหรือลบต่อความเจริญเติบโตของศิษย์ เมื่อครูเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาทุกๆ ด้านของศิษย์ จึงต้องพิจารณาเลือกแสดงแต่เฉพาะการแสดงที่เป็นผลทางบวก พึงระงับและละเว้นการแสดงใดๆ ที่นำไปสู่การชะลอ หรือขัดขวางความก้าวหน้าของศิษย์ทุกๆ ด้าน การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ หมายถึง การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัล หรือการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา พฤติกรรมสำคัญ

1) ละเว้นการกระทำที่ทำให้ศิษย์เกิดความกระทบกระเทือนต่อจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของศิษย์ ตัวอย่างเช่น ไม่นำปมด้อยของศิษย์มาล้อเลียน ไม่ประจานศิษย์ ไม่พูดจาหรือกระทำการใดๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหาหรือข้อบกพร่องของศิษย์ ไม่นำความเครียดมาระบายต่อศิษย์ ไม่ว่าจะด้วยคำพูดหรือสีหน้าท่าทาง ไม่เปรียบเทียบฐานะความเป็นอยู่ของศิษย์ ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าเหตุ

2) ละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและร่างกายของศิษย์ ตัวอย่างเช่น ไม่ทำร้ายร่างกายศิษย์ ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าระเบียบที่กำหนด ไม่จัดหรือปล่อยให้สภาวะแวดล้อมเป็นอันตรายต่อศิษย์ ไม่ใช่ศิษย์ทำงานเกินกำลังความสามารถ ฯลฯ

3) ละเว้นการกระทำที่สกัดกั้นพัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมของศิษย์ ตัวอย่างเช่น ไม่ตัดสินคำตอบถูกผิดโดยยึดคำตอบของครู ไม่ดูค่าซ้ำเติมศิษย์ที่เรียนช้า ไม่ขัดขวางโอกาสให้ศิษย์ได้แสดงออกทางสร้างสรรค์ ไม่ตั้งฉายาในทางลบให้แก่ศิษย์ ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อที่ 5 ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยมิชอบ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อมทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้น ดังนั้นครูจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์ หรือใช้ศิษย์ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ การไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ หมายถึง การไม่กระทำการใดๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงมีพึงได้จาก การปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบปกติ พฤติกรรมสำคัญ

1) ไม่รับหรือแสวงหาอามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อันมิควรจากศิษย์ ตัวอย่างเช่น ไม่หารายได้จาก การนำสินค้ามาขายให้ศิษย์ ไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียน โดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน ไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้ ฯลฯ

2) ไม่ใช้ศิษย์เป็นเครื่องมือหาผลประโยชน์ให้กับตน โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือความรู้สึกของสังคม ตัวอย่างเช่น ไม่นำผลงานของศิษย์ไปแสวงหากำไรส่วนตน ไม่ใช่แรงงานศิษย์เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช่หรือจ้างวานศิษย์ไปทำสิ่งผิดกฎหมาย ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อที่ 6 ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ สังคมและวิทยาการมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น ครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต การพัฒนาตนเองทั้งในด้านอาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้สึกใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ พฤติกรรมสำคัญ

1) ใส่ใจศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิชาชีพอยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น หาความรู้จากเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ อยู่เสมอ จัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ ตามโอกาส เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา หรือฟังการบรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการ ฯลฯ

2) มีความรอบรู้ทันสมัยทันเหตุการณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์กำหนดเป้าหมายแนวทางการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การอาชีพและเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมอยู่เสมอ วางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ฯลฯ

3) แสดงออกทางร่างกาย กริยา วาจา อย่างสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ ตัวอย่างเช่น รักษาสุขภาพและปรับปรุงบุคลิกภาพอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับกาลเทศะและทันสมัย มีความกระตือรือร้น ใฝ่ต่อความรู้ลึกของสังคม

จรรยาบรรณข้อที่ 7 ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูความรักและความเชื่อมั่นในอาชีพของตน ย่อมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้น ครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูด้วยความเต็มใจความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงออกด้วยความชื่นชม และเชื่อมั่นในอาชีพครู ด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู พฤติกรรมสำคัญ

1) เชื่อมมั่น ชื่นชม ภูมิใจในความเป็นครูและองค์กรวิชาชีพครู ว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ตัวอย่างเช่น ชื่นชมในเกียรติและรางวัลที่ได้รับและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการสอน เผยแพร่ผลสำเร็จของตนเองและเพื่อนครู แสดงตนว่าเป็นครูอย่างภาคภูมิใจ ฯลฯ

2) เป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูและสนับสนุน หรือเข้าร่วม หรือเป็นผู้นำในกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อกำหนดขององค์กร ร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น เป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร ฯลฯ

3) ปกป้องเกียรติภูมิของครูและองค์กรวิชาชีพ ตัวอย่างเช่น ประชาสัมพันธ์ผลงานของครูและองค์กรวิชาชีพครู เมื่อมีผู้เข้าใจผิดเกี่ยวกับวงการวิชาชีพครูก็ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อที่ 8 ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ สมาชิกของสังคมใดพึงผนึกกำลังกันพัฒนาสังคมนั้น และเกื้อกูลสังคมรอบข้างในวงวิชาชีพครู ผู้ประกอบอาชีพ

ครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาสังคมการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ หมายถึง การให้ความร่วมมือแนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงาน ตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทางวิธีปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน พฤติกรรมสำคัญ

1) ให้ความร่วมมือแนะนำปรีกษาแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น ให้คำปรึกษาการจัดทำผลงานทางวิชาการ ให้คำแนะนำการผลิตสื่อการเรียนการสอน

2) ให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น ร่วมงานการกุศล ช่วยทรัพย์เมื่อเพื่อนครูเดือดร้อน จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฯลฯ

3) เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ แนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตัวอย่างเช่น แนะนำแนวทางการป้องกันและกำจัดมลพิษ ร่วมกิจกรรมตามประเพณีของชุมชน ฯลฯ

จรรยาบรรณข้อที่ 9 ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษา คือ การพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญา และรู้จักเลือกวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ในฐานะที่ครูเป็นบุคลากรสำคัญทางการศึกษา ครูจึงควรเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย หมายถึง การริเริ่มดำเนินกิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูลศึกษาวิเคราะห์ เลือกสรร ปฏิบัติตนและเผยแพร่ศิลปะ ประเพณี ดนตรี กีฬา การละเล่นอาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การดำรงชีวิตและสังคม พฤติกรรมสำคัญ

1) รวบรวมข้อมูลและเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เหมาะสมมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น เชิญบุคคลในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนการสอน นำศิษย์ไปศึกษาในแหล่งวิทยาการชุมชน ฯลฯ

2) เป็นผู้นำในการวางแผน และดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น ฝึกการละเล่นท้องถิ่นให้แก่ศิษย์ จัดตั้งชมรมสนใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำพิพิธภัณฑ์ในสถานศึกษา ฯลฯ

3) สนับสนุนส่งเสริมเผยแพร่ และร่วมกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน อย่างสม่ำเสมอ ตัวอย่างเช่น รณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง เผยแพร่การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ร่วมงาน ประเพณีของท้องถิ่น

4) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน นิทานพื้นบ้าน เพลงกล่อม เด็ก ตำนานและความเชื่อถือ นำผลการศึกษาวิเคราะห์มาใช้ในการเรียนการสอน ฯลฯ

2.1.4 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไขตามข้อบังคับของคุรุสภาว่า ด้วยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน โดยมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบ วิชาชีพครูต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่คณะกรรมการคุรุสภาออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 ไว้ 5 หมวด ได้แก่ หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง หมวด 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมวด 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมวด 4 จรรยาบรรณต่อ ผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพ และ หมวด 5 จรรยาบรรณต่อสังคม และครูต้องประพฤติตนตามแบบแผนพฤติกรรมตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ.2556

2.2 พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู

2.2.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง กำหนดว่า ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ โดย ต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- (1) ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
- (2) ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ
- (3) ส่งเสริมและพัฒนาครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการ

เรียนรู้

(4) สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ

(5) ส่งเสริมการปฏิบัติงาน โดยมีแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพติดจนขาดสติ หรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่น่ารังเกียจในสังคม

(2) ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ

(3) ไม่พัฒนาความรู้ในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและองค์กร

(4) ไม่ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(5) ไม่มีแผนหรือไม่ปฏิบัติงานตามแผนไม่มีการประเมินผลหรือไม่นำผลการประเมินมาจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (2556) กล่าวว่า จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2552) จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง 1) พึงเป็นผู้มีศีลธรรมอันดีและประพฤติตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติ 2) พึงใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 3) พึงมีทัศนคติที่ดี และพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเพิ่มพูน ความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงาน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง ครูต้องประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด สร้างผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ มีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองตามแนวทางวิชาชีพ หมั่นศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2.2.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ กำหนดว่า ครูต้องรักศรัทธาชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- (1) แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
- (2) รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
- (3) ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
- (4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อชื่อสัตย์สุจริต ตามกฎระเบียบและแบบแผนของทางราชการ
- (5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร
- (6) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครูการเรียนการสอน และการบริหารสถานศึกษา
- (7) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจัย และนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- (8) เข้าร่วมส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- (1) วิพากษ์หรือวิจารณ์องค์กรหรือวิชาชีพจนทำให้เกิดความเสียหาย
- (2) คูหมิ่นเหยียดหยามให้ร้ายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพศาสตร์ในวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ
- (3) ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- (4) ไม่ชื่อสัตย์สุจริตไม่รับผิดชอบต่อหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
- (5) ละเลยเพิกเฉยหรือไม่ดำเนินการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณ
- (6) กัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- (7) บิดเบือนหลักวิชาการในการปฏิบัติงานจนก่อให้เกิดความเสียหาย

(8) ใช้ความรู้ทางวิชาการวิชาชีพหรืออาศัยองค์ความรู้วิชาชีพแสวงหาประโยชน์
เพื่อตนเองหรือผู้อื่น โดยมีขอบ

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (2556) กล่าวว่า
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
อย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยจรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น (2552) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน หมายถึง 1) พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต เสมอภาค
และปราศจากอคติ 2) พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ รวดเร็ว ขยันหมั่นเพียร
ถูกต้อง สมเหตุสมผล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ 3) พึงประพฤติ
ตนเป็นผู้ตรงต่อเวลา และใช้เวลาราชการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเต็มที่
4) พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการและมหาวิทยาลัยอย่างประหยัด คุ่มค่าโดยระมัดระวัง
มิให้เสียหายหรือสิ้นเปลือง

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง ครูต้องมีความรักแสดงความชื่นชมและ
ศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพภูมิใจในความเป็นครู รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการด้วย
ความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร ชื่นชมใน
เกียรติรางวัลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ และรักษาไว้้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย เผยแพร่ผลงานทาง
วิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ มีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

2.2.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ กำหนดว่า ครูต้องรักเมตตาเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้
กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้อง
ดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้อง
ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกายวาจาและจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อ
ความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการ
ด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดย
มิชอบ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

(1) ปฏิบัติงานหรือให้บริการอย่างมีคุณภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของ
ผู้รับบริการ

(2) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็กเยาวชนและผู้ด้อยโอกาส
(3) บริหารงานโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
(4) รับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของศิษย์และผู้รับบริการ
(5) ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนการปฏิบัติงานและเลือกวิธีการปฏิบัติ
ที่เหมาะสมกับตนเอง

(6) เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็นยกย่องชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร

(7) ให้ศิษย์และผู้รับบริการ ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด หรือวิธีการที่เป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) ปฏิบัติงานมุ่งประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องไม่เป็นธรรมหรือมีลักษณะ
เลือกปฏิบัติ

(2) เรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนจากผู้รับบริการในงานตามบทบาทหน้าที่

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (2556) กล่าวว่า
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

1) ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตาม
บทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

2) ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ
ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย
วาจาและจิตใจ

4) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย
สติปัญญาจิตใจอารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ

5) ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่
เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย จรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น (2552) จรรยาบรรณต่อนักเรียน นักศึกษา และผู้รับบริการ หมายถึง 1) ฟังใช้ภาษา ถ้อยคำ
สำนวนที่ชัดเจน สุภาพ เหมาะสม และเข้าใจง่ายในการสื่อความหมายต่อนักเรียน นักศึกษาและ
ผู้รับบริการที่มาติดต่อราชการ 2) ฟังละเว้นการใช้อำนาจหน้าที่ในการหาประโยชน์โดยมิชอบจาก

นักเรียน นักศึกษาและผู้รับบริการ 3) พึงให้ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยมต่อนักเรียน นักศึกษาและผู้รับบริการด้วยความเต็มใจ และรวดเร็วทันเวลา 4) พึงให้การบริการต่อนักเรียน นักศึกษาและผู้รับบริการด้วยจิตสำนึกในการให้บริการที่ดี มีความเสมอภาค รวดเร็ว ประหยัด ถูกต้อง และปราศจากอคติ 5) พึงละเว้นการแนะนำนักเรียน นักศึกษาและผู้รับบริการ ให้ดำเนินการใดๆ อันเป็นการหลบเลี่ยงต่อกฎหมาย และระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ผู้เรียน โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน โดยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่องชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร ไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น จัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของผู้เรียน ครูไม่หารายได้จากผู้เรียน และไม่หารายได้จากการประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจและเสมอภาค

2.2.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ กำหนดว่า ครูช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

(1) ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาทุกด้านต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(2) ส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(3) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

(4) ใช้ระบบคุณธรรมในการพิจารณาผลงานของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(5) มีความรักความสามัคคีและร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา

(6) ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) นำเสนอแง่มุมทางลบต่อวิชาชีพ ข้อเสนอไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา

(2) ปกปิดความรู้ไม่ช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(3) แนะนำในทางไม่ถูกต้องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จนทำให้เกิดผลเสียต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(4) ไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ตนมีความถนัดแม้ได้รับการร้องขอ

(5) ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของตนเองเป็นหลัก ไม่ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

(6) ใช้อำนาจหน้าที่ปกป้องพวกพ้องของตนที่กระทำผิดโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพหรือองค์กร

(7) ยอมรับและชมเชยการกระทำของผู้ร่วมประกอบวิชาชีพที่บกพร่องต่อหน้าที่หรือศีลธรรมอันดี

(8) วิพากษ์วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือแตกความสามัคคี

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (2556) กล่าวว่า จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย จรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2552) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน หมายถึง 1) พึงดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งในด้านการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจ สวัสดิการ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักธรรมาภิบาล 2) พึงปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ มีน้ำใจไมตรี เอื้ออาทร และมนุษยสัมพันธ์อันดี 3) พึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือช่วยเหลือกลุ่มงานของตนและส่วนรวม ทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น การช่วยทำงานและแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการเสนอแนะในสิ่งที่จะเห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย 4) พึงช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ชอบ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในบรรดาผู้ร่วมงาน ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม 5) พึงละเว้นจากการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ ครูไม่ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหาย

ต้องงาน หรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ได้รับความเดือดร้อนประสบเคราะห์กรรม และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร ร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ร่วมการกุศล และจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิดชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ

2.2.5 จรรยาบรรณต่อสังคม กำหนดว่า ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังนี้

(ก) พฤติกรรมที่พึงประสงค์

(1) ยึดมั่นสนับสนุนและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในทางวิชาการหรือวิชาชีพแก่ชุมชน

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ และสามารถดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

(4) เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพัฒนาเศรษฐกิจภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

(ข) พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

(1) ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

(2) ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม

(3) ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อม

(4) ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (2556) กล่าวว่า จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย จรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น (2552) จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคม 1) พึงให้บริการผู้มาติดต่องานอย่างเต็มกำลัง
ความสามารถด้วยความเสมอภาค โปร่งใส และเป็นธรรม 2) พึงปฏิบัติต่อผู้มาใช้บริการด้วยความ
เอื้อเฟื้อมีน้ำใจ ใช้กิริยาจาที่สุภาพอ่อนโยน และปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป 3) พึง
ละเว้นการรับทรัพย์สินในมูลค่าเกินปกติวิสัย และการแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น
ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในกรณีที่ได้รับทรัพย์สินมีมูลค่าเกินปกติวิสัยให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ
โดยเร็ว

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ครูให้ความร่วมมือกับชุมชน ในการประกอบ
กิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนา
ชุมชนสม่ำเสมอ เผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม
ใหม่ๆ แก่ชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง สนับสนุนให้มีการจัดงาน
เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ครุณำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน เชิญ
บุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำผู้เรียนไปศึกษา
แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น
สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น มีส่วนร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุนให้มีการณรงค์ การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น

2.3 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรคุณภาพที่มุ่งส่งเสริมและบริการการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงเสมอภาค
มีคุณธรรมและคุณภาพ เน้นความเป็นอยุธยา ก้าวสู่สากล

พันธกิจ

1) พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตบริการ
ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2) พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐานและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพพระคัมภีร์

3) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นอยุธยา

4) พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ

ตามมาตรฐาน

เป้าประสงค์

1) ประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตบริการ ได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2) ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีคุณลักษณะความเป็นอยุธยา

3) ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพ

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสถานศึกษา เป็นองค์กรที่มีคุณภาพและมีความเข้มแข็ง เป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

กลยุทธ์

พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา

1) สถานศึกษา จำนวน 181 โรงเรียน จำแนกเป็น

(1.1) ประเภทโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 164 โรงเรียน

โรงเรียนเอกชน จำนวน 17 โรงเรียน

(1.2) ขนาดโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาล

- ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน) จำนวน 87 โรงเรียน

- ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 600 คน) จำนวน 72 โรงเรียน

- ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 - 1,500 คน) จำนวน 5 โรงเรียน

โรงเรียนเอกชน

- ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน) จำนวน 1 โรงเรียน
 - ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 600 คน) จำนวน 8 โรงเรียน
 - ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 - 1,500 คน) จำนวน 5 โรงเรียน
 - ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 1,500 คนขึ้นไป) จำนวน 3 โรงเรียน
- 2) นักเรียน จำนวน 38,115 คน จำแนกเป็น
- (2.1) นักเรียนของโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 25,451 คน
 - (2.2) นักเรียนของโรงเรียนเอกชน จำนวน 12,704 คน
- 3) ห้องเรียน จำนวน 2,096 ห้องเรียน จำแนกเป็น
- (3.1) ห้องเรียนของโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 1,696 ห้องเรียน
 - (3.2) ห้องเรียนของโรงเรียนเอกชน จำนวน 400 ห้องเรียน
- 4) ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2,234 คน จำแนกเป็น
- (4.1) โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 1,694 คน
 - (4.2) โรงเรียนเอกชน จำนวน 540 คน
- 5) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู
- (5.1) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโรงเรียนรัฐบาล
 - ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 1,694 คน
 - นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล จำนวน 25,451 คน
 คิดเป็นอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 1 : 15
 - (5.2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโรงเรียนเอกชน
 - ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเอกชน จำนวน 540 คน
 - นักเรียนโรงเรียนเอกชน จำนวน 12,704 คน
 คิดเป็นอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 1 : 24
- 6) ข้อมูลบุคลากร (ข้าราชการและลูกจ้าง) สพป. อย. 2
- (6.1) บุคลากรประจำ สพป. อย. 2 จำนวน 78 คน
 - ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน
 - รองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน
 - ศึกษานิเทศก์ จำนวน 7 คน
 - บุคลากรทางการศึกษาอื่น จำนวน 51 คน

(6.2) ลูกจ้าง

- ลูกจ้างประจำ จำนวน 7 คน
- ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 9 คน

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 เอกสารงานวิจัยภายในประเทศ

เทอดไท คงงาม (2551) ศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ.2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ในการปฏิบัติตนของข้าราชการครูนั้นจะต้องมีการปฏิบัติตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ประกอบกับครูมีองค์กรที่คอยควบคุม กำกับดูแลระเบียบวินัยคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพึงปฏิบัติอยู่เสมอ เพราะข้าราชการครู คือ บุคคลที่สังคมคาดหวังไว้สูงมาก เป็นบุคคลต้นแบบในทุกด้าน อาจเป็นเพราะว่าผู้ประกอบวิชาชีพได้รับการอบรม บ่มนิสัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ เอื้ออาทรและความสามัคคีในหมู่คณะมาเป็นอย่างดีและอาจเป็นเพราะครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับสังคมชุมชนมาก ซึ่งบางครั้งก็มาจากลูกหลานในชุมชนนั่นเอง และเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏชาวบ้านมาเป็นอย่างดี เข้าใจอย่างถ่องแท้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้ทันยุคสมัย เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษานในอนาคตของชาติเป็นอย่างมาก

เบญจพร กาสีวงศ์ (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อบทบาทของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมไม่พบความแตกต่าง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยครูมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา

คนัย ชาคีศรี (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แก้วตา สุวรรณประทีป (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลิขบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลิขบุรี ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 รายการ ดังนี้ ด้านรักษาและศรัทธาในวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ และด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์จากศิษย์ ไม่ใช่ศิษย์ให้หาผลประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบตามลำดับระดับมาก 6 รายการ ดังนี้ ด้านครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ ด้านครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ด้านรักและเมตตาศิษย์ เอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า ด้านพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ พัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาตนเอง

ในด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ให้ทันต่อวิทยาการ เศรษฐกิจและการเมือง และด้านอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและวินัยแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถโดยบริสุทธิ์ใจ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม และด้านพัฒนาตนเองทั้งในวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ และด้านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา และอายุราชการ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จිරนนท์ สุวรรณมณีเกสัช (2552) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการ ส่งเสริมจรรยาบรรณครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู ใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริม จรรยาบรรณครู 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม ใน ภาพรวมบทบาทที่มีการปฏิบัติจริงทั้ง 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่คาดหวังทั้ง 5 ด้าน ของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวัง ในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทของผู้บริหารที่ ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นริศรา เหมหงษา (2552) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ผู้ประกอบวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคมและด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ตามลำดับ

มาลินี บุญยรัตพันธุ์ (2553) ศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อเปรียบเทียบจรรยาบรรณวิชาชีพครู จากการประเมินตนเอง และจากการประเมินของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปวีณา ผ่องราศรี (2558) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู และเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการให้ความเสมอภาคกับผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าเทียมกัน มีการปฏิบัติงานมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา และอายุราชการต่างกัน ทำให้บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครู โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ.2556 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ประเมิน ผู้ส่งเสริมสนับสนุน ผู้คัดค้าน

และผู้ให้คำปรึกษา 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติตาม
มาตรฐานวิชาชีพครู 2556 อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ มาตรฐานการปฏิบัติตน
(จรรยาบรรณของวิชาชีพ) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้
มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 3) บทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม
ศึกษา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัชชัย ถนอมเงิน (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู
ของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า 1) การปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณครูของครูโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่า
อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 คือ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง
ศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตน
โดยมิชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 6 คือ ครูยอมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้าน
บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
2) ผลการเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเขต
พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามเพศ และตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายชื่อ พบว่า
ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผลการเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้อแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สุวิมล บุญดี และ สุวิมล โพธิ์กลิ่น (2557) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้
เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิบัติตนตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ว่ามีจรรยาบรรณโดยรวมและรายด้าน
ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อ
ผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ
ต่อสังคม ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยจำแนกตาม

เพศ ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

คนัย ชาตศิริ (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ธวัชชัย ถนอมเงิน (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า 1) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 5 คือ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 6 คือครูยอมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ 2) ผลการเปรียบเทียบ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดเขต

พื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามเพศ และตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นผลการเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2.4.2 เอกสารงานวิจัยต่างประเทศ

วารเรนซ์ (Warren, 2556, pp.76-77) ศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติในการส่งเสริมครูประจำการ โดยสอบถามครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนระดับ 5-9 จากทุนของสหรัฐอเมริกา พบว่าการพัฒนาบุคลากรครูประจำการนั้น ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้ 1) ควรปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน 2) ควรมีการประเมินผลความต้องการ และความสนใจของครูเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปพิจารณาสำหรับการจัดในโอกาสต่อไป 3) ควรให้ครูมีโอกาสร่วมการวางแผนเสนอวิธีการจัดส่งเสริมครูประจำการ 4) ควรกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างในการจัดแต่ละครั้ง 5) ควรจัดส่งเสริมครูประจำการพิเศษ 6) จัดโครงสร้างสภาวะผู้นำโรงเรียน (A distributed school leadership structure) โดยที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ ประสานการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น และกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงาน ใช้โครงการเครือข่ายความปลอดภัยเพื่อจัดเวลาให้นักเรียนได้รับการสอนเพิ่มเติม สร้างความมั่นใจว่ามีทรัพยากรที่จำเป็น จัดเวลาและกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียนนอกเหนือจากวันเปิดเรียนปกติ 7) ควรใช้เทปบันทึกภาพในการฝึกอบรม 8) ควรมีการจัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้ 9) ควรจัดวางโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการที่จะนำไปใช้จริง

สคริปเนอร์ (Scribner, 1999, pp.239-365) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาครูมืออาชีพโดยอิทธิพลของบริบทของงานเพื่อการเรียนรู้ของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบแรงจูงใจที่ครูต้องการเพื่อให้เป็นครูมืออาชีพ ประสบการณ์ของครูที่จะพัฒนาตนเองเป็นครูมืออาชีพ และอิทธิพลของบริบทของงานที่มีต่อการพัฒนาครูมืออาชีพ พบว่า สิ่งจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ของครู คือ แรงจูงใจภายใน 4 ประการ ได้แก่ ความต้องการความรู้ด้านเนื้อหา ทักษะในการเรียนการสอน การจัดชั้นเรียน และช่องว่างระหว่างความรู้ของนักเรียน และแรงจูงใจภายนอก 2 ประการ คือ รางวัล กับสิทธิบัตร นอกจากนี้การเรียนรู้เพิ่มเติมของครูประจำการเกิดจากการร่วมมือร่วมใจของครู ในการพัฒนาการจัดการชั้นเรียน และการร่วมกันพัฒนาการสอนหรือทักษะการเป็นครูร่วมกัน สิ่งที่ครูต้องการสนับสนุน คือ การได้ศึกษาเอกสารวิจัยอย่างพอเหมาะ และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูเพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน

บัลแดนซ่า (Baldanza, 1994, p.409) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้การพัฒนาบุคลากรกับโรงเรียนยอดเยี่ยมในรัฐมินเนโซต้า ศึกษาโดยใช้การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้บริหารและครู จากสายวิชาชีพที่หลากหลาย ศึกษา นโยบายและการเปลี่ยนแปลงการพัฒนานุเคราะห์ จากการศึกษาเอกสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนที่มีโปรแกรมการพัฒนานุเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ นั้น นุเคราะห์ภายในโรงเรียนมีโอกาสในความก้าวหน้าทางอาชีพสูง 2) โปรแกรมการพัฒนานุเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ ชี้ให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในระดับพื้นที่การศึกษามีการวางแผนยาว เป็นลำดับขั้นตอน และตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในระดับโรงเรียน 3) โปรแกรมการพัฒนามี ประสิทธิภาพ ครูมีส่วนเกี่ยวข้องมีการวางแผนร่วมกันเห็นชอบร่วมกัน และร่วมดำเนินการตาม วัตถุประสงค์ 4) งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนานุเคราะห์ต้องดำเนินการอย่างเป็นพลวัต มีการร่วมมือ กันและต่อเนื่องกันทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเป้าหมายของการพัฒนา นุเคราะห์ ความสัมพันธ์ของการพัฒนานุเคราะห์กับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การวางแผนการพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล รวมทั้งนวัตกรรมของโปรแกรมการพัฒนานุเคราะห์ด้วย

จอยเนอร์ (Joyner, 1999, Abstract) ได้ทำการประเมินครูรัฐจอร์เจีย ในด้านความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า

1) ได้อ่านจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีกลุ่มตัวอย่าง 55% เท่านั้น ที่เชื่อว่าตนมีความรู้ และเข้าใจจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 76% ที่อยากเรียนรู้และทำความเข้าใจใน จรรยาบรรณวิชาชีพครูให้มากขึ้น มีกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา จำนวน 85% ที่เผยแพร่จรรยาบรรณ วิชาชีพครูให้ครูได้รับทราบ

2) ระดับความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อมีการจำแนกสถานภาพชีวิตสังคมของครูตามระดับการศึกษา ประสบการณ์วิชาชีพครู สถานศึกษา ตำแหน่ง

โทมัส และ มอนต์โกเมรี (Thomas and Montgomery, 1998, pp.372–380) ได้ศึกษา วิจัยเรื่อง การเป็นครูที่ดี ผลสะท้อนจากการปฏิบัติงานของครูในทัศนะของเด็กนักเรียน เป็นการวิจัย โดยใช้วิธีการสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ในการจัดการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ความ คิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีควรมีอะไรบ้าง จากการสัมภาษณ์เด็ก ได้ข้อสรุปว่า ครู จะเป็นครูที่ดีได้ต้องมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) มีความสุภาพอ่อนโยน 2) ต้องสนใจและเอาใจใส่ เด็ก 3) ต้องมีความเข้าใจเด็ก และ 4) ต้องมีอารมณ์สนุกสนานและรักเด็ก

มาร์ติน (Martin, 2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการ เตรียมการบริหารและงานในหน้าที่รับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่า ในงานปกติจำนวนมากผู้บริหารทำ ได้สำเร็จและมีภาระงานประจำที่สำคัญ ซึ่งเป็นภารกิจของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จนั้นเป็นงานที่ ผู้บริหาร โรงเรียนรับผิดชอบอยู่ นอกจากนี้ยังพบว่า ควรจัดหาวิธีการที่หลากหลายมาใช้ในการ

เตรียมการให้กับผู้ที่จะเป็นผู้บริหารใหม่เกี่ยวกับการระงงานประจำ แม้ว่าต้องใช้เวลาเป็นสิ่งสำคัญก็ควร
ได้รับการฝึกฝนการระงงานนี้ รวมถึงการวางแผน การสังเกตผู้สอน การสื่อสาร ระเบียบวินัยของ
นักเรียน การประชุมผู้ปกครอง การประเมินผลการบริหาร และการประชุมนักเรียน

ไรดิเกน (Ratigan, 1988, Iowa educator's perceptions of the function and purposes
of the Iowa Professional Teaching Practices Commission, Abstract อ้างถึงใน อิศนุวัฒน์ จารุทัศน์,
2548, น.72) ได้ศึกษาความคิดเห็นครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูของรัฐไอโอวา พบว่า ครูในรัฐ
ไอโอวาส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในประเด็นสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพียง 30% ที่ทราบและ
เข้าใจจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีครูหลายคนไม่เคยได้อ่านจรรยาบรรณวิชาชีพครูเลย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียน 164 แห่ง ครู จำนวน 1,694 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 313 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ เกรซซี และ มอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบไม่มีสัดส่วน ดังนี้

- 1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนจากตารางของ เกรซซี และ มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 313 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน
- 2) สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 313 คน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ที่ปฏิบัติงานเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น.114) โดยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู อยู่ในระดับประจำ
- 4 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู อยู่ในระดับบ่อย
- 3 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู อยู่ในระดับบางครั้ง
- 1 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู อยู่ในระดับนานๆ ครั้ง

โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม

การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และกำหนดเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1970, p.190) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับประจำ
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบ่อย
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบางครั้ง
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับนานๆ ครั้ง

3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารตำราต่างๆ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556

3.3.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับ คุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556

3.3.3 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข สำนวนภาษา ความครอบคลุม และความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้ ถูกต้อง

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ค่า IOC = 0.99

3.3.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งสิ้น 30 คน

3.3.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.99-101) มีค่าเท่ากับ 0.94

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ติดต่อขอจัดทำหนังสืออนุญาตจาก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย

3.4.2 นำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาต ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน โดยส่งทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยแนบซองติดแสตมป์จำหน่ายซอง และขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 313 ฉบับ

3.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยส่วนหนึ่งจัดส่งทางไปรษณีย์ ส่วนหนึ่งผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง และส่วนหนึ่งขอความร่วมมือจากครูที่เป็นตัวแทนผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลส่ง ในกรณีที่แบบสอบถามไม่ครบผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บข้อมูล จำนวน 313 ฉบับ คิดเป็น 100% เพื่อที่จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความหมาย กำหนดเกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970, p.190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับประจำ

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบ่อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบางครั้ง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 ครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับนานๆครั้ง

3.5.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษา
ของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตาม เพศ วุฒิ
การศึกษา โดยการทดสอบ (t-test Independent)

3.5.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษา
ของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความหมาย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา โดยการทดสอบ (t-test Independent)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวแปรต่างๆ ค่าสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปรดังกล่าวในการนำเสนอผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่ามัธยฐานเลขคณิต

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
SS	แทน	ค่าผลกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
α	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ โดยแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	149	47.60
- หญิง	164	52.40
รวม	313	100.00
วุฒิการศึกษา		
- ปริญญาตรี	165	52.70
- ปริญญาโท	148	47.30
รวม	313	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
- 1-5 ปี	63	20.10
- 6-10 ปี	110	35.10
- 11-15 ปี	113	36.10
- 16 ปีขึ้นไป	27	8.60
รวม	300	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 และประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการแปลความหมาย

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวม

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.35	.69	มาก	1
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.09	.82	มาก	5
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.30	.69	มาก	2
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.24	.74	มาก	3
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.23	.75	มาก	4
รวม	4.24	.74	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=.74) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.35$, S.D.=.69) รองลงมา ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=.69) และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.09$, S.D.=.82)

ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.59	.68	มากที่สุด	1
2. ครูศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ	4.43	.57	มาก	4
3. ครูทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	4.44	.58	มาก	3
4. ครูมีผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้ ความคิด ในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ	4.19	.75	มาก	6
5. ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนวทางวิชาชีพ	4.54	.61	มากที่สุด	2
6. ครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความ สามารถ อยู่เสมอ	4.01	.82	มาก	7
7. ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ ที่รับผิดชอบ	4.23	.81	มาก	5
รวม	4.35	.69	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=.69) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านครูประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=.68) รองลงมา ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนวทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=.61) และด้านครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=4.01$, S.D.=.82)

ตารางที่ 4.4 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู	4.81	.41	มากที่สุด	1
2. ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	4.18	.67	มาก	2
3. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการด้วยความเต็มใจ	4.04	.85	มาก	4
4. ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร	3.65	.97	มาก	7
5. ครูชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย	4.14	.80	มาก	3
6. ครูเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ	4.03	.88	มาก	5
7. ครูมีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	3.78	1.15	มาก	6
รวม	4.09	.82	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=.82) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.81$, S.D.=.41) รองลงมา ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ($\bar{X}=4.18$, S.D.=.67) และครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.65$, S.D.=.97)

ตารางที่ 4.5 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ศิษย์โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน	4.45	.61	มาก	3
2. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ	4.68	.51	มากที่สุด	1
3. ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	4.54	.57	มากที่สุด	2
4. ครูไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น	4.39	.65	มาก	5
5. ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม	3.94	.89	มาก	10
6. ครูส่งเสริมให้ศิษย์ สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	4.16	.73	มาก	6
7. ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ศิษย์รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.15	.75	มาก	7
8. ครูละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของศิษย์	4.42	.66	มาก	4

ตารางที่ 4.5 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (ต่อ)

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
9. ครูไม่หารายได้จากศิษย์ และไม่หารายได้จาก การประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ	4.14	.71	มาก	8
10. ครูให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความ เต็มใจและเสมอภาค	4.08	.78	มาก	9
รวม	4.30	.69	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.=.51) รองลงมา ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร ($\bar{X}=4.54$, S.D.=.57) ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.94$, S.D.=.89)

ตารางที่ 4.6 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน	4.30	.71	มาก	3
2. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ	4.29	.67	มาก	4
3. ครูไม่ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหายต่องาน หรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.00	.84	มาก	5
4. ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จ และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร	4.38	.63	มาก	1
5. ครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	3.87	1.07	มาก	6
6. ครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.38	.63	มาก	1
7. ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง	4.33	.68	มาก	2
8. ครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ	4.33	.68	มาก	2
รวม	4.24	.74	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=.74) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความเดือดร้อน และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร และครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.38$, S.D.=.63) รองลงมา ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง และครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=.68) และครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.87$, S.D.=1.07)

ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูให้ความร่วมมือกับชุมชน ในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนาชุมชนสม่ำเสมอ	4.19	.75	มาก	5
2. ครูเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆ แก่ชุมชน	3.94	.89	มาก	8
3. ครูส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยม ที่ถูกต้อง	4.14	.80	มาก	7
4. ครูสนับสนุนให้มีการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	4.15	.80	มาก	6
5. ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน	4.46	.60	มาก	3

ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม (ต่อ)

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	n=313		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
7. ครุนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	4.80	.40	มากที่สุด	1
6. ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชน มาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.49	.51	มาก	2
8. ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาชีวศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น	3.71	1.11	มาก	9
9. ครูมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุนให้มีการรณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น	4.22	.85	มาก	4
รวม	4.23	.75	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครุนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=.40) รองลงมา ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=.51) และครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาชีวศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}=3.71$, S.D.=1.11)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบ (t-test Independent)

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	เพศ				t	sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.29	0.39	4.40	0.36	-2.52	0.43
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.11	0.28	4.07	0.34	1.30	0.12
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.26	0.20	4.32	0.24	-2.40	0.07
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.30	0.25	4.18	0.31	3.60	0.07
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.27	0.27	4.20	0.33	1.82	0.08
เฉลี่ยรวม	4.25	0.28	4.23	0.32	0.36	0.15

ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	วุฒิการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.27	0.42	4.43	0.31	-3.84	0.05
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.10	0.31	4.08	0.32	0.73	0.74
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.29	0.22	4.30	0.22	-0.68	0.83
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.21	0.30	4.26	0.28	-1.64	0.53
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.22	0.31	4.25	0.31	0.83	0.57
เฉลี่ยรวม	4.22	0.37	4.26	0.28	-0.92	0.54

ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยการวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	16.537	3	5.512	59.191	.000
	ภายในกลุ่ม	28.776	309	.093		
	รวม	45.313	312			
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.463	3	.154	1.587	.192
	ภายในกลุ่ม	30.017	309	.097		
	รวม	30.480	312			
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	.248	3	.083	1.641	.180
	ภายในกลุ่ม	15.562	309	.050		
	รวม	15.810	312			
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.849	3	.283	3.437	.117
	ภายในกลุ่ม	25.442	309	.931		
	รวม	26.291	312			
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	.410	3	.137	1.460	.226
	ภายในกลุ่ม	28.952	309	.094		
	รวม	29.362	312			

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน (ต่อ)

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.70	3	1.23	13.46	.123
	ภายในกลุ่ม	25.750	309	.25		
	รวม	29.451	312			

ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

ประสบการณ์ในการทำงาน	ประสบการณ์ในการทำงาน			
	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15ปี	16 ปีขึ้นไป
\bar{X}	3.95	4.30	4.55	4.60
1-5 ปี	-	.36*	.60*	.65*
6-10 ปี	-	-	2.45*	2.94*
11-15ปี	-	-	-	.050
16 ปีขึ้นไป	-	-	-	-

ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16 ปีขึ้นไป = .36, .60 และ .65 คะแนน ตามลำดับ และครูที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป = 2.45 และ 2.94 คะแนน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 313 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.70 และประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10

ผลจากการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

5.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.59$, S.D.=.68) รองลงมาคือ ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนวทางวิชาชีพ ($\bar{X}=4.54$, S.D.=.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ ($\bar{X}=4.01$, S.D.=.82)

5.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธา ในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู ($\bar{X}=4.81$, S.D.=.41) รองลงมาคือ ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ($\bar{X}=4.18$, S.D.=.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร ($\bar{X}=3.65$, S.D.=.97)

5.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=4.30$,S.D.=.69) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ ($\bar{X}=4.68$, S.D.=.51) รองลงมาคือ ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร ($\bar{X}=4.54$, S.D.=.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม ($\bar{X}=3.94$, S.D.=.89)

5.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=.74) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความเดือดร้อน และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร และครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=.63) รองลงมาคือ ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิดชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง ครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ เพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ($\bar{X}=3.87$, S.D.=1.07)

5.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X}=4.23$, S.D.=.75) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ครูนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ($\bar{X}=4.80$, S.D.=.40) รองลงมาคือ ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=.51)และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาชีวศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น ($\bar{X}=3.71$, S.D.=1.1)

5.2 อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

5.2.1 การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการค้นคว้าปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูจะต้องเป็นต้นแบบ และเป็นตัวอย่างที่ประทับใจแก่ลูกศิษย์ ครูนั้นต้องพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้กระทรวงการส่งเสริมการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยที่ครูนั้นจะต้องประพฤติตนอยู่ภายใต้กฎกติกาของอาชีพและมากด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจำใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูมีความเป็นครู คือ ผู้มีความรู้และมีหน้าที่ถ่ายทอด ความรู้ให้กับศิษย์ และมีตั้งมั่นอยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศรีสมร พุ่มสอาด (2550) ซึ่งได้ศึกษาว่า คุณลักษณะของครู มีดังนี้ ความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้เกี่ยวกับวิชาครู หลักสูตร การแนะแนว การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และความใฝ่รู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ มีความเมตตา ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรมจรรยา ประพฤติดี ใช้ ปัญญาในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ และมีความยุติธรรมด้าน อุดมการณ์และวิญญูณครู ได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่อเด็กและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชน ได้แก่ มีความ เสียสละเพื่อส่วนรวม ใช้วิธีการสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้และเรื่องราวเกี่ยวกับโรงเรียน ด้านวินัย ได้แก่ มีวินัยในตนเอง ทำงานโดยการวางแผน ตรวจสอบและปรับปรุงงานอยู่เสมอ ปฏิบัติตามระเบียบ และมีจรรยาครู ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง กิริยาวาจาดี ท่าทางสง่า มีอารมณ์ขัน กระตือรือร้นในการทำงาน ใจกว้าง มีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวได้ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุภวรรณ พรหมจรรย์(2545, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครูผู้สอน พบว่า สิ่งที่ครูผู้สอนมักปฏิบัติและตระหนักเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพรัตน์ ศรีไทย (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุดและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งเรือง สารสุข (2553, น.120-124) ที่ศึกษาปัจจัยคุณธรรมนิยามที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัด

สังฆมณฑลราชบุรี มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยขออธิบายรายด้าน ดังต่อไปนี้

1) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุดคือ ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งครูเป็นบุคคลที่ถูกคาดหวังจากสังคมว่า จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของครูที่ดี ครูจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับที่สังคมได้คาดหวัง ผู้ที่เป็นครูจะต้องตระหนักในความเป็นครู รู้แจ้งหยั่งรู้ว่าอะไรคือสิ่งผิดชอบชั่วดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู ดังนั้นความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเอง จึงอยู่ในระดับมากตามความคาดหวังของสังคม ดังที่ยนต์ ชุ่มจิต (2553, น.148) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีในยุค โลกาภิวัตน์ คือ ผู้เป็นครูจำเป็นต้องงามด้วยมารยาททางสังคมอีกนัยหนึ่ง ได้แก่ จรรยาบรรณซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานประการหนึ่งของอาชีพชั้นสูงหรือวิชาชีพครูที่งามด้วยมารยาทงามด้วยความประพฤติ ย่อมเสริมสร้างบุคลิกภาพของความเป็นครูให้เป็นที่น่าศรัทธาเลื่อมใสของศิษย์และบุคคลทั่วไป ในขณะที่เดียวกันครูที่รักษาจรรยาบรรณวิชาชีพหรือจรรยาบรรณครูไว้อย่างครบถ้วนย่อมนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ศิษย์ของตนเอง รวมทั้งช่วยเสริมสร้างเกียรติและศักดิ์ศรีให้กับสถาบันวิชาชีพครูด้วย ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกคนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ จดจำจรรยาบรรณของตนให้แม่นยำและพยายามปฏิบัติตามจรรยาบรรณให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ครูมีความสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน และครูควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและสังคม รวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้ดำเนินการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรรณวิทย์ รัตนสุทติกุล (2544, น.100) ที่ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาราชบุรีพบว่า มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงสุด ส่วนครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนใหญ่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โรงเรียนขนาดเล็ก ทำให้ครูต้องรับผิดชอบสอนหลายระดับชั้นและหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูจึงควรมีการวางแผนพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูไม่ถนัดในการสอน นอกจากนี้ครูควรศึกษา หาความรู้วางแผนพัฒนาตนเอง มีการค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่เพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ สำนักงานคณะ

กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น.120-121) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูตามหลักสิปประการของความเป็นครูดี คือ การมุ่งมั่นวิชาการ ครูมีบทบาทหน้าที่ในการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ ศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับครูคือ 1) ศาสตร์ที่จะสอน ครูต้องคิดตามความก้าวหน้าของวิชาที่จะถ่ายทอดจากหนังสือเอกสารวารสารตามสื่อต่างๆ ตลอดจนเข้าประชุมเพื่อรับรู้ความคิดใหม่ๆ ข้อค้นพบที่ขยายความรู้ออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะเตรียมพร้อมให้ตนเองมีความรู้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ 2) ศาสตร์การสอน แม้ครูจะมีความรู้ดีในศาสตร์สาขาที่ชำนาญ แต่ความรู้เหล่านั้นจะไม่มีประโยชน์ต่อวิชาชีพครูแม้แต่น้อยหากครูยังขาดความรู้เรื่องของการถ่ายทอดวิชาการเหล่านั้น ครูจึงจำเป็นต้องคิดตามศึกษาค้นคว้าให้ทันต่อความก้าวหน้าของศาสตร์การสอนเพื่อค้นหาวิธีการที่จะอธิบายหรือถ่ายทอดให้ศิษย์เข้าใจสาระต่างๆ และ 3) ศาสตร์การพัฒนาคณา โดยที่อาชีพครูเป็นอาชีพสร้างคนที่มีศักยภาพให้แก่ประเทศชาติ ดังนั้น ผู้ที่เป็นครุมิใช่จะปฏิบัติเหมาะสมเพียงอย่างเดียว จะต้องพัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพอยู่เสมอ ได้แก่ ครูควรเข้ารับการอบรมสัมมนา หาความรู้จากแหล่งต่างๆ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ครูควรหาโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเสริมสร้างวิสัยทัศน์จากผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ ศึกษา ค้นคว้า ฝึกฝน ความรู้ ความสามารถ เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ ทัพทวา (2531, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนให้ศึกษาต่อ ทักษะศึกษาดูงาน ระดมความคิด การประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งบทบาทสำคัญที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก

2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู เป็นเพราะว่า ครูนั้นควรมีความรัก ภูมิใจศรัทธา ในอาชีพครูปฏิบัติตนเป็น “ครูที่ดี” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนู แสงศักดิ์ (อ้างถึงในเจลิยว บุรีภักดี และคณะ, 2520, น.37) กล่าวว่า มีความรักในอาชีพครู เช่น ปรับปรุงการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ รับฟังคำแนะนำ ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการและอาชีพครูและสนับสนุนสมาคมอาชีพ ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 2 นั้น มีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับจรรยาบรรณของครู โดยเน้นการเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพของ สำนักเลขาธิการคุรุสภา (2556, น.4-5) ที่กล่าวว่าผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ตามแบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณของวิชาชีพที่และสอดคล้องกับข้อปฏิบัติ

ของครูที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (อ้างถึงใน รุ่งเรือง สารสุข, 2553, น.128-129) โดยกล่าวถึงข้อปฏิบัติของครูที่ควรรับผิดชอบ คือ ต้องรักษาชื่อเสียงให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่ว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาครูของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2547, น.1-8) ที่กล่าวถึงครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับความเป็นครู โดยการรัก ศรัทธา รักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณ เกียรติศักดิ์ศรีและหน้าที่ของความเป็นครู ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมภายในของแต่ละบุคคล ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องให้ใครมาตักเตือน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยลักษณะครูที่ดีของ เฉลียว บุรีภักดี (2520, น.367) ซึ่งพบว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นจะต้องมีคุณธรรมและความประพฤติซื่อสัตย์สุจริต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ของครูที่เป็นงานหลัก คือ การสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ตลอดจนครูมีภาระงานสอนมาก ดังนั้น งานด้านเศรษฐกิจชุมชนจัดว่าเป็นงานพิเศษ ครูจึงมีส่วนร่วมน้อย

3) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ เนื่องจากว่าครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการใช้หลักการและเหตุผลในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พระราชวรมุนี (อ้างถึงใน พิภพ วังเงิน, 2545, น.133) ว่าครูที่ดีประกอบด้วย องค์คุณของกัลยาณมิตร 7 ประการ ครุฑ ทะ เล็ก อบายมุขทกประเภท ครูมีวาจาที่สุภาพไพเราะ และต้องรู้จักคิดก่อนทำซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, น.78-82) ได้สรุป ผลการศึกษาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามลักษณะในจรรยา มายาทและวินัย ตามระเบียบประเพณีของครู ได้สรุปไว้ว่า มีคุณลักษณะที่ดี 18 ประการ โดยที่มีข้อ 14 และข้อ 15 กล่าวไว้ว่า 14) คุณลักษณะสุภาพเรียบร้อย คือ รู้จักใช้ถ้อยคำและวาจาที่สุภาพเรียบร้อย รู้จักวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ 15) คุณลักษณะยึดมั่นในศาสนา คือ เข้าร่วมกิจกรรมของทางศาสนา ตามโอกาสอันควรปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา และไม่แสดงอาการ หรือ วิจารณ์ศาสนาในทางเสื่อมเสีย การเตรียมการสอนทุกครั้ง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบและเหมาะสมกับงานที่ทำ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพครู สามารถเข้ากับบุคคลได้ทุก ระดับชั้น ไม่ถือตัวและซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากถ้าศิษย์ได้ดีก็เป็นการสะท้อนถึงครูที่ดี สอนเก่งมีความเอาใจใส่กับศิษย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริวัฒน์ อายุวัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของวิทยากรย์ ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของวิทยากรฯ ตามความคิดเห็นของวิทยากรฯ ได้แก่ แต่งกาย สะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ และเหมาะสมกับงานที่ทำ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี เตรียมการสอนทุกครั้งก่อนสอน มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพครู สามารถเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับชั้น ไม่ถือตัวและซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องด้วยครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งครูเป็นบุคคลที่ถูกคาดหวังจากสังคมว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะของครูที่ดี ครูจึงต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับที่สังคมได้คาดหวัง ผู้ที่เป็นครูจะต้องตระหนักในความเป็นครู รู้แจ้งหยั่งรู้ว่าอะไรคือ สิ่งฝิดชอบชั่วดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นครู ดังนั้น ความคิดเห็นของครูต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเอง จึงอยู่ในระดับมากตามความคาดหวังของสังคม ดังที่ ยนต์ ชุ่มจิต (2553, น.148) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่ดีในยุคโลกาภิวัตน์ คือ ผู้เป็นครูจำเป็นต้องงามด้วยมารยาททางสังคม อีกนัยหนึ่ง ได้แก่ จรรยาบรรณซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานประการหนึ่งของอาชีพชั้นสูงหรือวิชาชีพครูที่งามด้วยมารยาทงามด้วยความประพฤดี ย่อมเสริมสร้างบุคลิกภาพของความเป็นครูให้เป็นที่น่าศรัทธาเลื่อมใสของศิษย์และบุคคลทั่วไป ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม

4) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความเดือดร้อน และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะของวิชาชีพครูคือ วิชาชีพที่ให้บริการคนที่เป็นครูย่อมมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ดังนั้น ครูจึงให้ความช่วยเหลือร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพซึ่งเป็นวิชาชีพเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระศักดิ์ อัครบวร (2542, น.45-48) ที่สรุปว่าครูที่ดีต้องมีความรับผิดชอบ มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครู รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ครูควรให้กำลังใจและช่วยเหลือเพื่อนครู เมื่อเพื่อนครูมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติราชการ และเรื่องส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรรัตน์ คันธหัตถิ (2542, บทคัดย่อ) เรื่องการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูประถมศึกษาในด้านของการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ อยู่ในระดับการปฏิบัติแทบทุกครั้งหรือมากที่สุด ส่วนครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

ครูมีภารกิจการสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการร่วมงานประเพณีต่างๆ และครูบางส่วนนับถือศาสนาแตกต่างกันซึ่งตรงกับแนวปฏิบัติ

5) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสูงสุด คือ ครูนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครู คือ ผู้ที่อยู่ในฐานะที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนโดยต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อพัฒนาให้มีความเจริญในทุกๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของสำนักงานคุรุสภา (2548, น.15-16) ที่กล่าวถึงจรรยาบรรณต่อสังคมว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยข้อเสนอแนวทางการส่งเสริม คือ ควรมีการจัดอบรมครูด้านการมีจิตสาธารณะและมีจิตสำนึกเป็นผู้นำดำเนินการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมที่นักเรียนต้องทำงานร่วมกันอยู่บ่อยครั้งเพื่อกระตุ้นให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ โรงเรียนควรมีโครงการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ผู้บริหาร โรงเรียนและคณะครูควรกระตุ้นส่งเสริมให้ครู นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นทุกครั้ง เพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและชุมชน รวมทั้งปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณในการเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ส่งเสริมให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ใช้หลักธรรมกัลยาณมิตรในการปฏิบัติต่อสังคม มีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่ศิษย์และคนในชุมชนอยู่เสมอ ส่งเสริมการแสดงภาวะผู้นำในการทำงานเพื่อชุมชนและสังคม ส่งเสริมการแสดงบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนต่อสังคมของครู คนในชุมชน และหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นแบบอย่างที่ดี และส่งเสริมให้บุคคลต่างๆ คนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญ ของชุมชน และผู้บริหารควรให้คำแนะนำกับครู ว่ากล่าวตักเตือนครูในการดูแลป้องกัน ฝัาระวัง เหตุการณ์ที่อาจจะเป็นปัญหาและอันตรายต่อชุมชน มีการจัดประชุมหารือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ผู้บริหาร โรงเรียนและครูทุกคนควรร่วมกับผู้นำชุมชนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนต่อสังคม และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ครูควรตระหนักและปรับปรุงพฤติกรรมให้ความสำคัญต่อการเฝ้าระวังและป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเป็นปัญหา มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้บูรณาการจัดการเรียนการสอน หาโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ

ในการทำงานด้านสังคม และรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น

5.2.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

1) เพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เพราะครูทั้งหมดต่างปฏิบัติตามระเบียบและมีจรรยาบรรณครู มีสุขภาพจิตดี กิริยาวาจาดี ทำทางสง่า มีอารมณ์ขัน กระตือรือร้นในการทำงาน ใจกว้าง มีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ดี ปรับตัวได้ดี และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูทุกคนพึงต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและพอใจในอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ พิมลภาพ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เจตคติต่อวิชาชีพครูของครู โรงเรียนพระ โขนงพิทยาลัย ผลการศึกษาระดับเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูโรงเรียนพระ โขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) วุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผลการศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรทั้งสองกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากซึ่งใกล้เคียงกันทุกด้าน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจำแนกตามวุฒิการศึกษา ดังกล่าวจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ (2545, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้จากกล่าวได้ว่าวิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งได้ถูกกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุม ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกคนก็ต้องประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูภายใต้ข้อบังคับและเงื่อนไขของคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเช่นเดียวกัน

3) ประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผลการศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรทั้งสองกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งใกล้เคียงกัน

ทุกด้าน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ดังกล่าวจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ (2545, บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการครูที่มี ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้อาจ กล่าวได้ว่าวิชาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงซึ่งได้ถูกกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุม ดังนั้น ผู้ประกอบ วิชาชีพครูทุกคนก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูภายใต้ข้อบังคับและเงื่อนไขของ คุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเช่นเดียวกัน

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมกระตุ้นให้ครู ศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถอย่าง ละเอียดครบถ้วนเฉพาะด้าน

5.3.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้บริหารควรมี นโยบายส่งเสริมกระตุ้นให้ครู เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กรให้มากยิ่งขึ้นอย่าง สม่าเสมอ

5.3.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารควรมีการจัดกิจกรรมให้ครูเพื่อ นำไปฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบ ของโรงเรียน และสังคม

5.3.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครู ร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตาม โอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

5.3.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ผู้บริหารควรมีการจัดกิจกรรม จัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครูใน เขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ หรือตามทรศนะของกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนเพื่อที่จะ ได้ผลการศึกษาค้นคว้าที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของข้าราชการครู เช่น ขวัญกำลังใจ สถานภาพทางเศรษฐกิจ

บรรณานุกรม

- แก้วตา สุวรรณประทีป. (2551). สภาพการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556. (2556). ราชกิจจานุเบกษา (เล่มที่ 130). ตอนพิเศษ 130 ง (4 ตุลาคม 2556).
- ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552). จรรยาบรรณของบุคลากรมหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ม.ป.ท.].
- คำพรทิพย์ ปรัชญาวาทิ. (2545). สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จักรพงษ์ ทัพทวา. (2531). การพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์. (2557). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาท่ามกลางกระแสทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล).
- จิรนนท์ สุวรรณมณีเกตุ. (2552). ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เจริญ แสงห้าว. (2551). ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เฉลียว บุรีภักดี และคณะ. (2520). การวิจัยลักษณะของครูที่ดี. [เอกสารอัดสำเนา]. [ม.ป.ท.].
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ชำเรือง วุฒิจันทร์. (2540). จรรยาบรรณของครูผู้สอนในทัศนะของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- คณัย ชาติศรี. (2553). การศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่จันทบุรีของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เทิดไท้ คงงาม. (2551). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2548 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ธนู แสงศักดิ์. (2550). ปัญหาการขยายปริมาณการศึกษาในกรณีที่มีทรัพยากรจำกัด (รายงานการประชุมผู้ตรวจการศึกษาศึกษาและศึกษาศึกษาธิการจังหวัดทั่วราชอาณาจักร). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธวัชชัย ถนอมเงิน. (2551). ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ธีระศักดิ์ อัครบวร. (2542). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- นกร พันธุ์รงค์. (2550). จรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติตนของ มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- นพรัตน์ ศรีไทย. (2549). ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- นริศรา เหมหงษา. (2552). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- นัญจรงค์ เฉลิมพงษ์. (2553). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- นุชรรัตน์ คันธหัตถิ. (2542). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูประถมศึกษาตามทรรศนะของ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วย ภักดี. (2551). การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ตามการ
รับรู้ของผู้เกี่ยวข้อง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เบญจพร กาสีวงศ์. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- ปฐมสุข สีลาดเลา. (2552). การศึกษาพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1- 7.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- ประเวทย์ สนพลอย. (2548). จรรยาบรรณของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 1.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- ปวีณา ผ่องราศี. (2558). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมือง
ศรีสะเกษจังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- พิภพ วังเงิน. (2545). จริยธรรมวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น (1997).
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2558). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา : ส่งมอบคนที่ดีที่สุดให้สังคม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพวัลย์ เหล็งสุดใจ. (2555). จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน (School administrator
professional ethics). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ภาวดี ธาราศรีสุทธิ. (2551). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง).
- มาลินี บุญยรัตพันธุ์. (2553). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียน.
- ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีครู. (2526).
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546. 23 ธันวาคม 2547 เล่มที่ 121 ตอนพิเศษ 79 ก. หน้า 22 – 74.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- รุ่งเรือง สารสุข. (2553). *ปัจจัยคุณธรรมนิยมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครู ในโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- วรรณวิทย์ รัตนสุทธิกุล. (2544). *มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอน ของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). *แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2550). *คุณลักษณะของครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ศุภมาส วนากุล. (2556). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- ศุภวรรณ พรหมจारी. (2545). *ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ครูจริยธรรม และกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- _____. (2556). *พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษาเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ.ลิฟวิ่ง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศุภานันท์ ลิทธิเลิศ. (2551). การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของข้าราชการครูในศูนย์พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาที่ 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี).
- สถาบันราชภัฏเลย. (2553). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ว่าด้วยจรรยาบรรณในมหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา. [ม.ป.ท.].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). การพัฒนา คุณภาพครูยุคใหม่. [ม.ป.ท.].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2557). สถิติการกระทำผิด ของข้าราชการ. [ม.ป.ท.].
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). ทฤษฎีทางจริยธรรม. [ม.ป.ท.].
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- สิริวัฒน์ อายุวัฒน์. (2548). คุณลักษณะของวิทยากรในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบัน พัฒนากำลัง คนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุวรรณ พิมลภาพ. (2553). การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพครูของครูโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร).
- สุวิมล บุญดี. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรตามมาตรฐานการ ปฏิบัติงานของข้อบังคับคุรุสภา 2548 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อาคม มากมีทรัพย์. (2557). จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เอื้อ ทรวงโพธิ์. (2545). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการเสริมสร้างและ
พัฒนาจรรยาบรรณครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด
นครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา).
- อิสณุวัฒน์ จารุทัศน์. (2548). การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชน จังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช).
- Baldanza. (1994, November). **Leadership Traits as Revealed by Leadership Values**. Dissertation
Abstracts International. 58(05A): 1518.
- Best, John W. (1970). **Research in Education**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Gillman. (2005). Dissertation Abstracts International. 43(5): 1366-A; May.
- Joyner, Sharon Kaye Shiver. (1999). **An assessment of Georgia educators Knowledge**. [n.p.].
- Lawrence. (2009). **Managerial Effectiveness**. New York: McGraw-Hill.
- Martin. (2014). **Education Research Reading in Focus**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Ratigan, B. Exploring the transformational nature of instructional leadership. **Alberta Journal of
Educational Research, 42**: 325-344.
- Scribner, Jay Paredes. (1999, April). Professional Development: Untangling The Influence
of Work Context on Teacher Learning. **Educational Administration Quarterly**.
- Stapp, Karen Jannie. (1988). **The Characteristics Perceived to Be Important by Arkansas
Teachers of Gifted Students**. Dissertation Abstracts International. 48(7): 1655-A;
January.
- Thomas and Montgomery. (1998). **Education Research Reading in Focus**. New York: Holt,
Rinehart and Winston.
- Warren. (2013). "On becoming a good teacher : Reflective practice with regard to children's voice,"
Journal of teacher Education, 49(5): 372-380.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. ดร.วิษณุ เป็รียวนิ่ม	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
3. ดร.อริคุณ สิ้นธนาปัญญา	อาจารย์มหาวิทยาลัย
4. ดร.เสวียน เจนเขว้า	อาจารย์มหาวิทยาลัย
5. ดร.สุชาติ ทองมา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนลุมพินีอุปถัมภ์
(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 2)

ที่ ศบ 0578.02.คต1๗๙.1

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

14 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เขียน ตร.วิชญ์ เบ็ญรัมย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมรินทร์ รหัสนักศึกษา 115970208003-0 นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรหม เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษา พรหมรินทร์ ดังสิ่งที่แนบมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานันท์ ปันยณชต์
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 549 3205
โทรสาร 02 577 3205

ที่ ศษ 0578.02 /017๙.๓

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

14 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเขียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อธิคุณ สินธนาปัญญา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมจินทร์ รหัสนักศึกษา 115970208003-0 นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษา พรหมจินทร์ สิ่งของที่แนบมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นียมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 549 3205
โทรสาร 02 577 3205

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 02 549 3205

ที่ ศท 0578.02 / 0581

วันที่ 14 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมรินทร์ รหัสนักศึกษา 115970208003-0 นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรหม เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการวิจัยหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษา พรหมรินทร์ ซึ่งเอกสารแนบ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย ขอขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศษ 0578.02 / อ.รท. 2

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

14 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เสวียน เจนเขวี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมรินทร์ รหัสนักศึกษา 115970208003-0 นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษา พรหมรินทร์ สิ่งสิ่งที่แนบมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 549 3205
โทรสาร 02 577 3205

ที่ ศธ 0578.02 / 01๙๒

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

14 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอยื่นเรื่องเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุชาติ ทองมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมรินทร์ รหัสนักศึกษา 115970208003-0 นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ นางสาวอุษา พรหมรินทร์ ซึ่งสิ่งที่แนบมาด้วย เพื่อยระโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมรินทร์ นิยมผล)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 549 3205

โทรสาร 02 577 3205

ที่ ศธ 0578.02/0๒๗1.5

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

1๐ เมษายน 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล
เรียน

เนื่องด้วย นางสาวอุษา พรหมรินทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครู
ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมี
ผศ.ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการ
ให้แก่ นางสาวอุษา พรหมรินทร์ นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่อง
ของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิยมผล)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493213

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 5 ระดับ

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดตอบทุกข้อ ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากท่านจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้นและจะนำเสนอในภาพรวมซึ่งไม่ได้มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด ผลการตอบแบบสอบถามของท่าน ผู้วิจัยจะถือว่าเป็นความลับ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวอุษา พรหมรินทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน โดยใช้เครื่องหมาย ✓
ลง หน้าข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1 - 5 ปี
 6 - 10 ปี
 11 - 15 ปี
 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติหรือพฤติกรรมของท่านมากที่สุดต่อข้อความในแต่ละข้อ โดยแต่ละระดับมีความหมายและเกณฑ์ การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับประจำ
- 4 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบ่อย
- 3 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับบางครั้ง
- 1 หมายถึง ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูอยู่ในระดับนานๆ ครั้ง

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง						
1	ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
2	ครูศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ในการพัฒนาวิชาชีพ อยู่เสมอ					
3	ครูทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด					
4	ครูมีผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้ และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
5	ครุมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนววิชาชีพ					
6	ครุศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ					
7	ครุมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ					
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ						
8	ครุมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธา ในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู					
9	ครุรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ					
10	ครุปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์สุจริต ตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ ด้วยความเต็มใจ					
11	ครุเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็น กรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร					
12	ครุชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากการประกอบ อาชีพและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย					
13	ครุเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่าน สื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ						
14	ครูมีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ					
15	ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ศิษย์โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน					
16	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ					
17	ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร					
18	ครูไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น					
19	ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม					
20	ครูส่งเสริมให้ศิษย์ สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
21	ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ศิษย์รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
22	ครูละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของศิษย์					
23	ครูไม่หารายได้จากศิษย์ และไม่หารายได้จากการประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ					
24	ครูให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจ และเสมอภาค					
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ						
25	ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติงาน					
26	ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ					
27	ครูไม่ปิดบัง ข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องาน หรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
28	ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความเดือดร้อน และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร					
29	ครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
30	ครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
31	ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง					
32	ครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ					
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม						
33	ครูให้ความร่วมมือกับชุมชน ในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนาชุมชนสม่ำเสมอ					
34	ครูเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆแก่ชุมชน					
35	ครูส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง					
36	ครูสนับสนุนให้มีการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น					
37	ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน					

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
38	ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ ในชุมชนมาเป็นวิทยากร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
39	ครูนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น					
40	ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น					
41	ครูมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในชุมชน สนับสนุนให้มีการรณรงค์ การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น					

ภาคผนวก ค

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ ที่	ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผลการพิจารณาของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
		1	2	3	4	5		
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	วุฒิการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครู ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง							
1. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
2. ครูศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ในการพัฒนาวิชาชีพ อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ครูทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ครูมีผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้ และ ความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตาม แนววิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7. ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่ รับผิดชอบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ							
8. ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความ ศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความ เป็นครู	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
9. ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่ง วิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุป
	คนที่						
	1	2	3	4	5		
10. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซื่อสัตย์ สุจริตตามกฎ ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ ด้วยความเต็มใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11. ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12. ครูชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพและรักษาไว้ได้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13. ครูเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14. ครูมีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ							
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ							
15. ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ศิษย์โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
16. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
17. ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้เรียน โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18. ครูไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19. ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุป
	คนที่						
	1	2	3	4	5		
20. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
21. ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ศิษย์รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22. ครูละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23. ครูไม่หารายได้จากผู้เรียน และไม่หารายได้จากการประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24. ครูให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจและเสมอภาค	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ							
25. ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครูและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
26. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
27. ครูไม่ปิดบัง ข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหายต่องาน หรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
28. ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบความเดือดร้อน และยินดีให้ความช่วยเหลือตามสมควร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
29. ครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
30. ครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
31. ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
32. ครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วมวิชาชีพด้วยความจริงใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม							
33. ครูให้ความร่วมมือกับชุมชน ในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนาชุมชนสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
34. ครูเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆแก่ชุมชน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35. ครูส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
36. ครูสนับสนุนให้มีการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
37. ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
38. ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
39. ครูนำผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
40. ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
41. ครูมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุนให้มีการรณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.64	22	0.23
2	0.56	23	0.53
3	0.46	24	0.45
4	0.62	25	0.53
5	0.49	26	0.50
6	0.55	27	0.60
7	0.49	28	0.23
8	0.62	29	0.58
9	0.56	30	0.55
10	0.62	31	0.55
11	0.56	32	0.76
12	0.62	33	0.46
13	0.64	34	0.36
14	0.60	35	0.56
15	0.24	36	0.58
16	0.53	37	0.61
17	0.42	38	0.50
18	0.36	39	0.49
19	0.58	40	0.59
20	0.54	41	0.43
21	0.50		

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94

ภาคผนวก ง
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ความถี่ ร้อยละ

เพศ ครูผู้สอน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ชาย	149	47.6	47.6	47.6
หญิง	164	52.4	52.4	100.0
Total	313	100.0	100.0	

วุฒิการศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ปริญญาตรี	165	52.7	52.7	52.7
ปริญญาโท	148	47.3	47.3	100.0
Total	313	100.0	100.0	

ประสบการณ์ในการทำงาน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1-5 ปี	63	20.1	20.1	20.1
6-10 ปี	110	35.1	35.1	55.3
11-15 ปี	113	36.1	36.1	91.4
16 ปีขึ้นไป	27	8.6	8.6	100.0
Total	313	100.0	100.0	

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถาม

Descriptives

ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	313	2	5	4.59	.683
2. ครูศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันสมัยทันเหตุการณ์ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ	313	3	5	4.43	.574
3. ครูทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด	313	3	5	4.44	.575
4. ครูมีผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้ และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ	313	2	5	4.19	.745
5. ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนววิชาชีพ	313	2	5	4.54	.614
6. ครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ	313	1	5	4.01	.822
7. ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ	313	2	5	4.23	.814
Valid N (listwise)	313				

Descriptives

ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ครูมีความรัก แสดงความชื่นชมและความศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และภูมิใจในความเป็นครู	313	3	5	4.81	.408
2. ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	313	2	5	4.18	.671
3. ครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ ด้วยความเต็มใจ	313	2	5	4.04	.854
4. ครูเข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น และเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร	313	1	5	3.65	.970
5. ครูชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากการประกอบอาชีพและรักษาไว้ อย่างเสมอต้นเสมอปลาย	313	2	5	4.14	.800
6. ครูเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ผ่านสื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้อื่นรับทราบ	313	1	5	4.03	.875
7. ครูมีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคมวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	313	1	5	3.78	1.150
Valid N (listwise)	313				

Descriptives

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ครูให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือด้วยความรักและความเมตตาแก่ศิษย์โดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน	313	2	5	4.45	.609
2. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ	313	3	5	4.68	.505
3. ครูเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์ โดยการรับฟังความคิดเห็นยกย่อง ชมเชยและให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร	313	2	5	4.54	.565
4. ครูไม่ละทิ้งชั้นเรียน หรือลาโดยไม่จำเป็น	313	2	5	4.39	.652
5. ครูจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ศิษย์มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และส่วนรวม อบรมสั่งสอนให้ศิษย์เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และสังคม	313	1	5	3.94	.889
6. ครูส่งเสริมให้ศิษย์ สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง จากสื่ออุปกรณ์แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย	313	1	5	4.16	.732

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ (ต่อ)	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
7. ครูเน้นกิจกรรมที่ให้ศิษย์รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง	313	2	5	4.15	.747
8. ครูละเว้นการกระทำที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย และกระทบกระเทือนต่อจิตใจของศิษย์	313	2	5	4.42	.655
9. ครูไม่หารายได้จากศิษย์ และไม่หารายได้จากการประกอบอาชีพเสริมในเวลาราชการ	313	1	5	4.14	.714
10. ครูให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วยความเต็มใจและเสมอภาค	313	1	5	4.08	.781
Valid N (listwise)	313				

Descriptives

ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ครูมีความสามัคคีระหว่างเพื่อนครู และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการ ปฏิบัติงาน	313	2	5	4.30	.711
2. ครูให้คำปรึกษาแก่เพื่อนครูในการทำ ผลงานทางวิชาการด้วยความเต็มใจ	313	3	5	4.29	.665
3. ครูไม่ปิดบัง ข้อมูลข่าวสารในการ ปฏิบัติงาน จนทำให้เกิดความเสียหาย ต่องาน หรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	313	1	5	4.00	.842
4. ครูให้กำลังใจต่อเพื่อนครูที่ประสบ ความเดือดร้อน และยินดีให้ความ ช่วยเหลือตามสมควร	313	2	5	4.38	.629
5. ครูร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อน ครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น	313	1	5	3.87	1.067
6. ครูร่วมการกุศล จัดตั้งกองทุน เพื่อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	313	2	5	4.38	.629
7. ครูไม่นินทาว่าร้ายต่อเพื่อนครูด้วยกัน และเมื่อมีผู้เข้าใจผิด ชี้แจงทำความเข้าใจให้ถูกต้อง	313	1	5	4.33	.678
8. ครูให้เกียรติและเคารพเพื่อนร่วม วิชาชีพด้วยความจริงใจ	313	1	5	4.33	.678
Valid N (listwise)	313				

Descriptives

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
1. ครูให้ความร่วมมือกับชุมชน ในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมพัฒนาชุมชนสม่ำเสมอ	313	2	5	4.19	.745
2. ครูเผยแพร่ข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับชุมชน และยินดีให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ๆแก่ชุมชน	313	1	5	3.94	.889
3. ครูส่งเสริมให้บุคคลในชุมชนมีคุณธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง	313	2	5	4.14	.800
4. ครูสนับสนุนให้มีการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	313	2	5	4.15	.802
5. ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน	313	2	5	4.46	.604
6. ครูเชิญบุคลากรที่มีความรู้ ในชุมชนมาเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	313	3	5	4.49	.507
7. ครูนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	313	4	5	4.80	.402
8. ครูจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างในชุมชน เช่น สถานศึกษาพอเพียง ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนสุจริต เป็นต้น	313	1	5	3.71	1.107

ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
9. ครูมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน สนับสนุน ให้มีการรณรงค์ การใช้สินค้าพื้นเมือง เช่น การแต่งกายผ้าไทย เป็นต้น	313	1	5	4.22	.846
Valid N (listwise)	313				

ตอนที่ 3 โดยการทดสอบ (t-test Independent) จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา
Independent Samples Test

เพศ

Group Statistics					
	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
A	ชาย	149	4.2895	.39472	.03234
	หญิง	164	4.3972	.36190	.02826
B	ชาย	149	4.1131	.28391	.02326
	หญิง	164	4.0671	.33584	.02622
C	ชาย	149	4.2624	.20251	.01659
	หญิง	164	4.3232	.24081	.01880
D	ชาย	149	4.2961	.25475	.02087
	หญิง	164	4.1799	.30967	.02418
E	ชาย	149	4.2655	.27330	.02239
	หญิง	164	4.2026	.33229	.02595

วุฒิการศึกษา

Group Statistics					
	วุฒิการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
A	ปริญญาตรี	165	4.2693	.41870	.03260
	ปริญญาโท	148	4.4315	.31417	.02582
B	ปริญญาตรี	165	4.1013	.30996	.02413
	ปริญญาโท	148	4.0753	.31592	.02597
C	ปริญญาตรี	165	4.2861	.22385	.01743
	ปริญญาโท	148	4.3034	.22690	.01865
D	ปริญญาตรี	165	4.2098	.29541	.02300
	ปริญญาโท	148	4.2635	.28277	.02324
E	ปริญญาตรี	165	4.2189	.30661	.02387
	ปริญญาโท	148	4.2477	.30727	.02526

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
A	.623	.430	Equal variances assumed	-2.517	311	.012	-.10766	.04277	-.19181	-.02351
			Equal variances not assumed	-2.507	300.987	.013	-.10766	.04295	-.19217	-.02315
B	2.451	.118	Equal variances assumed	1.304	311	.193	.04606	.03533	-.02346	.11559
			Equal variances not assumed	1.314	309.427	.190	.04606	.03505	-.02291	.11503
C	3.441	.065	Equal variances assumed	-2.403	311	.017	-.06075	.02528	-.11050	-.01101
			Equal variances not assumed	-2.423	309.193	.016	-.06075	.02508	-.11010	-.01141
D	3.312	.070	Equal variances assumed	3.606	311	.000	.11626	.03224	.05283	.17970
			Equal variances not assumed	3.640	308.035	.000	.11626	.03194	.05341	.17911
E	5.178	.024	Equal variances assumed	1.818	311	.070	.06290	.03459	-.00516	.13096
			Equal variances not assumed	1.835	308.023	.067	.06290	.03427	-.00454	.13034

ตอนที่ 3 ค่าความแปรปรวน

Oneway

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
A	Between Groups	16.537	3	5.512	59.191	.000
	Within Groups	28.776	309	.093		
	Total	45.313	312			
B	Between Groups	.463	3	.154	1.587	.192
	Within Groups	30.017	309	.097		
	Total	30.480	312			
C	Between Groups	.248	3	.083	1.641	.180
	Within Groups	15.562	309	.050		
	Total	15.810	312			
D	Between Groups	.849	3	.283	3.437	.017
	Within Groups	25.442	309	.082		
	Total	26.291	312			
E	Between Groups	.410	3	.137	1.460	.226
	Within Groups	28.952	309	.094		
	Total	29.362	312			

1. ครูประพฤติกุฏิปฏิบัติตนเหมาะสมกับสถานภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
1-5 ปี	63	4.25		
6-10 ปี	110	4.55	4.55	
11-15 ปี	113		4.74	4.74
16 ปีขึ้นไป	27			4.93
Sig.		.136	.463	.534

2. ครูศึกษาค้นคว้าวิธีเริ่มสร้างสรรค้ความรู้ใหม่ให้ทันสมัยทันเหตุการณ์ ในการพัฒนาวิชาชีพอยู่

เสมอ

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
1-5 ปี	63	4.11	
6-10 ปี	110		4.45
11-15 ปี	113		4.55
16 ปีขึ้นไป	27		4.63
Sig.		1.000	.369

3. ครูทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	
6-10 ปี	110		4.35
1-5 ปี	63		4.44
16 ปีขึ้นไป	27		4.44
11-15 ปี	113		4.51
Sig.			.540

4. ครูมีผลงานที่แสดงถึงการพัฒนาความรู้ และความคิดในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับ

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05			
		1	2	3	4
1-5 ปี	63	3.41			
6-10 ปี	110		4.08		
11-15 ปี	113			4.54	
16 ปีขึ้นไป	27				4.93
Sig.		1.000	1.000	1.000	1.000

5. ครูมีวินัยในตนเอง และพัฒนาตนเองตามแนววิชาชีพ

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
1-5 ปี	63	3.97		
6-10 ปี	110		4.42	
11-15 ปี	113			4.87
16 ปีขึ้นไป	27			5.00
Sig.		1.000	1.000	.578

6. ครูศึกษาหาความรู้ เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ อยู่เสมอ

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	
16 ปีขึ้นไป	27		3.81
6-10 ปี	110		3.97
1-5 ปี	63		4.00
11-15 ปี	113		4.10
Sig.			.345

7. ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ

Scheffe

ประสบการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
1-5 ปี	63	3.44	
6-10 ปี	110		4.31
16 ปีขึ้นไป	27		4.44
11-15 ปี	113		4.53
Sig.		1.000	.432

Multiple Comparisons

Dependent Variable: A

Scheffe

(I) ประสมการณ์ ในการทำงาน	(J) ประสมการณ์ในการ ทำงาน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1-5 ปี	6-10 ปี	-.35605*	.04822	.000	-.4916	-.2205
	11-15 ปี	-.60083*	.04798	.000	-.7357	-.4659
	16 ปีขึ้นไป	-.65004*	.07019	.000	-.8474	-.4527
6-10 ปี	1-5 ปี	.35605*	.04822	.000	.2205	.4916
	11-15 ปี	-.24478*	.04087	.000	-.3597	-.1299
	16 ปีขึ้นไป	-.29399*	.06554	.000	-.4782	-.1098
11-15 ปี	1-5 ปี	.60083*	.04798	.000	.4659	.7357
	6-10 ปี	.24478*	.04087	.000	.1299	.3597
	16 ปีขึ้นไป	-.04921	.06537	.904	-.2330	.1345
16 ปีขึ้นไป	1-5 ปี	.65004*	.07019	.000	.4527	.8474
	6-10 ปี	.29399*	.06554	.000	.1098	.4782
	11-15 ปี	-.04921	.06537	.904	-.1345	.2330

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

A

Scheffe

ประสมการณ์ในการทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
1-5 ปี	63	3.9478		
6-10 ปี	110		4.3039	
11-15 ปี	113			4.5487
16 ปีขึ้นไป	27			4.5979
Sig.		1.000	1.000	.865

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 56.457.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวอุษา พรหมรินทร์
วัน เดือน ปีเกิด	23 กรกฎาคม 2531
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	135 หมู่ 5 ตำบลโนนธาตุ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น 40190
การศึกษา	
พ.ศ. 2554	ระดับปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2559	ระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประสบการณ์การทำงาน	ครู โรงเรียนวัดฉัตรทอง (เลื่อนประธานคุณ) อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
โทรศัพท์	099-7132139
อีเมล	puythailand@hotmail.com

